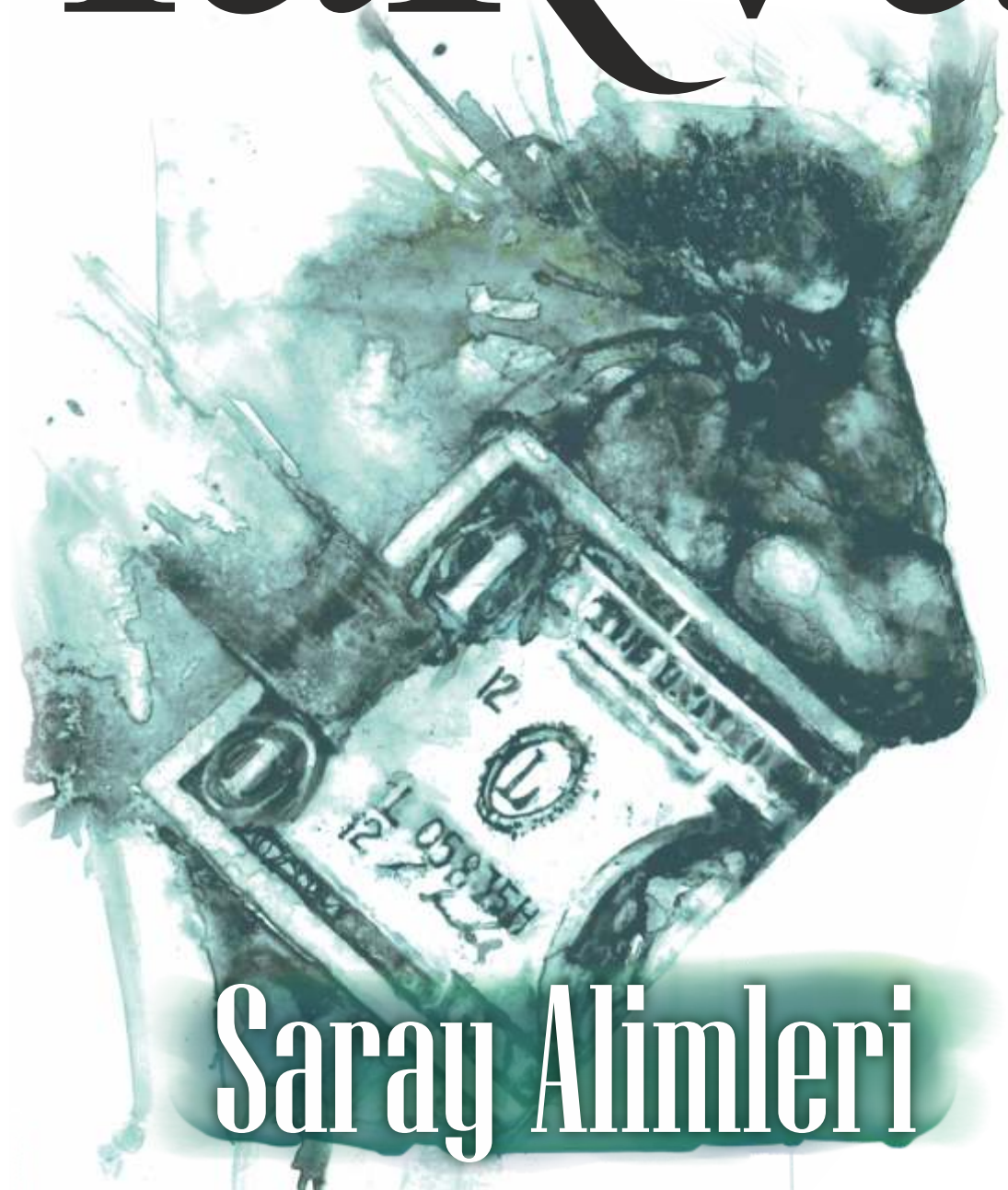

Takva

Saray Alimleri

Adamak Ya Da
Adanmak
Ömer Faruk Elyasa

14

Şefaât
Ali Mucahhit Orakçı

20

İstikamet'in
Sırrı
Erhan Yıldız

26

Kerbela'nın
Kara Yüzlüleri
Mustafa Yakupoglu

32

Evlilik Öncesi
Fıkhi
Ayşe Ebrar

42

Çocuklarımızı
Nelerden
ve Neden
Koruyalım?
Meryem Hafsa

60

Takva

Temmuz 2022

İstikametin Sırrı
Erhan Yıldız

26

*Bilgisayar
Donanımı
Bileşenleri
Görünmez
Kahramanlar*
Burak Eryılmaz

Şefa
Ali Mücahit Orakçı

20

52

*Evlilik Öncesi
Fıkı*
Ayşe Ebrar

42

*Çocuklarımızı Nelerden
ve Neden Koruyalım?*
Meyrem Hafsa

60

Zilhicce 1443

Adamak Ya Da Adanmak
Ömer Faruk Elyasa

14

Bismillahirrahmanirrahim

Hamd ancak Allah (cc) içindir. O'na hamd eder, O'ndan yardım ve mağfiret dileriz. Nefislerimizin şerrinden, amellerimizin kötülüğünden O'na sığınırız. Allah (cc) kimi hidayete erdirirse onu saptıracak, kimi de saptırırsa onu hidayete erdirecek yoktur. Salat ve selam da O'nun, bizlere rehber olması için gönderdiği peygamberi Muhammed'e olsun.

İnsanın hidayete tabi olamamasının önünde birden fazla etken olabilir. Belki birçok sebep sayabiliriz ama en büyük sebeplerden bir tanesi de yaşadığı toplumda din adına söz söyleyen kendisinin otorite kabul edildiği insanlardır. Yani bulunduğu toplumun hocalarıdır. Alim vasıflı, hidayet önderi gibi gözüken ancak insanları sapıklığa sürükleyen toplum önderleri. Gelin hep beraber ahiretini dünyaya değiştirenler ile alakalı Kapak yazımızı beraber değerlendirelim.

Bu ay tefekkür köşemizde Meryem'in (as) annesinin kızını İslam davasına adanmasını konu edinen Al-i İmran suresinin 35 - 37. Ayetlerini tefekkür etmeye çalışacağız inşallah. Adamak ve Adanmak başlıklı yazımızda çok dersler çıkarabiliriz.

İstikamet üzere kalmanın yolunun Allah (cc) indirdiği ayetleri bize açıklayan Peygamber efendimizin yolundan gitmek olduğunu bilmekte ve buna iman etmekteyiz, gelin bu yolda bizleri en çok sıkıntıya sokacak olan (dilimizle) alakalı konuları delilleri ile beraber inceleyelim.

Evlilik öncesi Fıkhi ile alakalı herkese çok fayda sağlayacağını düşündüğümüz yazımızı Aile köşesinde – Hz. Hüseyin (ra) ın şehit edilmesinin perde arkasındaki gerçekleri Tarihi Hakikatler Köşesinde – Kendi ellerimizle inşa etmeye çalıştığımız Çocuklarımız ile alakalı konuları Çocuk Gelişim köşemizden okumayı unutmayın.

Dergimizin içerisindeki, kıymetli yazarlarımızın, özenle hazırladıkları diğer yazılarda okumanız ve faydalanmanız dileği ile...

Başarı Allah'tandır.

Velhamdulillahi Rabbil âlemin...

Editor

Zilhicce 1443 | Temmuz 2022 | ISSN: 2757-9743

Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü

Ramazan Işılak

Yayın Türü

Yerel Süreli / Bir Ayda Bir Yayınlanır.

Teknik Hazırlık

Takva Media

Dağıtım ve Satış Yeri

Fevzi Çakmak Mh. 10423. Sk.

NO:1 Karatay/KONYA

www.takvadergisi.org

Abonelik

0552 822 74 42

Baskı & Cilt

Güler Ofset

Fevzi Çakmak Mh. 10448. Sk. NO:26

Karatay / KONYA - 0532 662 94 21

www.guleroftset.com

Setifika No: 49360

Dergi İçerisinde Yer Alan

Yazılardan İlgili Yazar Mesuldür.

Kaynak Gösterilerek Alıntı Yapılabilir.

İÇİNDEKİLER

06

SARAY ALİMLERİ

Bilal Özbuğday

14

ADAMAK YA DA ADANMAK

Ömer Faruk Elyasa

20

ŞEFAAT

Ali Mücahit Orakçı

26

İSTİKAMETİN SIRRI

Erhan Yıldız

32

KERBELA'NIN KARA YÜZLÜLERİ

Mustafa Yakupoğlu

38

RASULULLAH'IN HİCRETİNDEN ÇIKARILACAK DERSLER

Bilal Özbuğday

42

EVLİLİK ÖNCESİ FIKHI

Ayşe Ebrar

52

BİLGİSAYAR DONANIMI BİLEŞENLERİ GÖRÜNMEZ KAHRAMANLAR

Burak Eryılmaz

56

TAVSİYE KİTAP (Davet Ahlakı)

Abdullah Talip

60

ÇOCUKLARIMIZI NELERDEN VE NEDEN KORUYALIM?

Meryem Hafsa

SARAY ALİMLERİ

Bilal Özbuğday

bilalozbugday@takvadergisi.org

Allah Teâlâ insanlığa kitabını indirmiş, peygamberlerini göndermiştir. İnsanlardan da bu gönderdikleri vesilesiyle hidayete ve nura tabi olmalarını istemiştir. İnsanlardan kimisi bu hidayete tabi olurken kimileri de hidayeti tercih etmemektedirler.

Hidayete tabi olmayan insanların durumlarını incelediğimizde her bir insanın engelinin farklı olduğunu görürüz. Kimi insan nefsini, hevasını, hevesini, arzularını takip ettiğinden, onlardan taviz vermediğinden hidayete tabi olamaz. Bazı insanlarda bir insanı, önderi rehber edindiğinden doğruyu bulamaz. Kimi insan ise atalarını ve onların dinlerini bırakmadığından hakikati bulamaz.

Bu satırları Kur'an lafızları ile ifade edecek olursak Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

أَرَأَيْتَ مَنِ اتَّخَذَ إِلَهُهُ هَوًىهُ أَفَأَنْتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا

"Kendi nefsinin arzusunu kendisine ilâh edineni gördün mü? Ona sen mi vekil olacaksın?"¹

Bir başka ayetinde Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا يَهْتَدُونَ

"Onlara, "Allah'ın indirdiğine uyun!" denildiğinde, "Hayır, biz, atalarımızı üzerinde bulduğumuz (yol)a uyarız!" derler. Peki ama, ataları bir şey anlamayan, doğru yolu bulamayan kimseler olsalar da mı (onların yoluna uyacaklar)?"²

İnsanın hidayete tabi olamamasının önünde birden fazla etken olabilir. İnsan babasına, atasına tabi olduğundan, bazen örf ve adetlerine tabi olduğundan, bazen çok sevdiği bir insana, bir kadına tabi olduğundan, bazen heva ve hevesine tabi olduğundan bazen ise aklına, düşüncelerine, dininden başka önceliklerine tabi olduğundan hidayeti bulamaz.

Belki de insanı hidayetten alıkoyan en büyük sebeplerden bir tanesi de yaşadığı toplumda din adına söz söyleyen kendisinin otorite kabul edildiği insanlardır. Yani bulunduğu toplumun hocalarıdır. Alim vasıflı, hidayet önderi gibi gözüken ancak insanları sapıklığa sürükleyen toplum önderleri bel'amlardır. İnsanları saptırmak adına cümle kurar, hayat sürerler. Bu insanların razı etmek istediği merci Allah Teâlâ değil, idarecileri ve bulundukları günün yöneticileridir.

İşte bu sayıda toplumun hakka ulaşamamasındaki en büyük katkıyı(!) sunan kötü alimlerden, sultanlara hizmetçi olmuş hocalardan bahsetmeye çalışacağım.

Her iktidar sahibi bir otoriteyi ele geçirdikten sonra, o otoriteyi sağlamlaştırmak ya da iktidarının ileride elden çıkmaması için bir uğraş verir. Bunlar sebebiyle de iktidar sahipleri kendilerine birtakım yardımcı unsurlar belirlerler. Ta ki bunlar sebebiyle iktidarlarını kökleştirsinsinler ve kaybetmesinler.

¹ (25/ Furkan 43)

² (2/ Bakara 170)

Beşerî ideolojiler ile halklarına hükmeden yöneticiler de batıl üzerinde devam edebilmek, sahip oldukları iktidarı ve yönetimi kaybetmemek için kendi ideolojilerine ve kendine davet eden halk içerisinde sözünü dinler, insanların itibar ettiği önderler edinirler. Bu önderler onların kendi şahıslarına ve sistemlerine insanları davet eder, ona çağırırlar. Bu sözde alim özde amiller (uşaklar) insanların Allah tarafından kendilerine sorumluluk olarak yüklemiş oldukları hakkı anlatmak yerine batıl ile insanları meşgul etmeye çalışırlar.

Bu uşaklar öyle bir hale gelmiştir ki sahip olunan ideolojinin sigortası görevini üstlenmektedirler. Bu görevin öneminden kaynaklı, sahiplerinin nezdinde kalıcı olmasa da geçici bir öneme sahiptirler.

Bu, adı alim, hoca, şeyh; özü uşak olan insanlar ahirete karşılık dünya hayatını satın almışlardır ve zillete, utanç lokmasına razı olmuşlardır.

Nitekim tağutlar onlara bu lokmaları kulları saptırmak ve Allah'ın emrinden uzaklaştırmak için sofralarının artıklarından vermektedirler. Bundan dolayı birkaç satır önce tağutlar için geçici bir öneme sahip olduklarına işaret etmeye çalıştım. Çünkü uşaktırlar, fonksiyonları bittikten sonra hiçbir tağut tarafından yüzlerine dahi bakılmayacaktır. İnsanlar içerisinde ise kendilerinden sonra, devirleri kapanıp, ölüp gittiklerinde zillet ile anılacaklardır. Ahirette ise bundan daha fazla bir azap kendilerini bekliyor olacaktır.

Bazı zamanlarda bu sultanların alimleri hiçbir karşılık dahi beklemeden de bu işi büyük bir özveri ile yaparlar. Sultanlara yakınlık dahi onlar için yeterlidir. Onların kapılarını bekliyor olmak onlar için bir onurdur.

Ömer (ra) şöyle dedi; Nebiniz (sav) şöyle buyurmaktadır;

إِنَّ اللَّهَ يَرْفَعُ بِهَذَا الْكِتَابِ أَقْوَامًا وَيَضَعُ بِهِ الْآخَرِينَ

"Allah Teâlâ bu kitap sebebiyle, bazı toplulukların derecesini yükseltir, diğerlerinin ise derecesini düşürür."³

İşte Allah'ın ayetleri, kitabullah bazı toplulukları Allah'ın ve toplumların nezdinde yükseltip, yüceltirken birtakım insanları ise aşağılık bir konuma düşürmektedir. Aşağılık konuma düşen bu insanlar kitabı bilip, öğrenmiş olmalarına rağmen bildikleri ile sapıklığa ve karanlığa hizmet ettiklerinden Allah'ın ve Muvahhid kulların gözünde değerlerini kaybetmektedirler.

Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

وَإِذْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ لَتُبَيِّنُنَّهُ لِلنَّاسِ وَلَا تَكْتُمُونَهُ فَنَبَذُوهُ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ وَاشْتَرَوْا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَبُيِّنَ مَا يَشْتَرُونَ

"Hani Allah, kendilerine kitap verilenlerden, "Onu (Kitabı) mutlaka insanlara açıklayacaksınız, onu gizlemeyeceksiniz" diye sağlam söz almıştı. Fakat onlar verdikleri sözü, arkalarına atıp onu az bir karşılığa değiştirdiler. Yaptıkları bu alışveriş ne kadar kötüdür!"⁴

Misak ağır ve pekiştirilmiş söz anlamına gelmektedir. Bu ayet her ne kadar kitap ehli hakkında nazil olmuş olsa da Allah Teâlâ'nın ayette bahsetmiş olduğu söz kendisine ilim öğrettiği herkesten almış olduğu bir sözdür.

³ (Müslim)

⁴ (3/Ali İmran 187)

Hasan Basri ve Katade bu ayet ile ilgili olarak şöyle der; "Bu buyruk, Kitaptan herhangi bir şey bilen her kişi hakkındadır. Her kim bir şey bilirse onu öğretmelidir. Sakın ha ilmi gizlemeye kalkışmayınız. Çünkü bu bir helak oluşturdur."⁵

Bu söz, insanlara Allah'ın kendisine öğrettiklerinden gerek duydukları şeyleri öğretmelerine, bu konuda bir şey gizlemeyeceklerine, özellikle de bir şey sorulduğunda ya da açıklama ihtiyaç olduğunda bilgiyi açıklamaya dair alınmış bir sözdür. Bu ayete göre bir bilgiye sahip olan herkesin böylesi bir durumda o bilgiyi açıklaması ve hakkı batıldan ayırt etmesi gerekmektedir.

Ebu Hureyre (ra) şöyle der; "Şayet Allah'ın kitap ehlinden aldığı söz olmasaydı ben size hiçbir şey anlatmazdım. Daha sonra 'Hani Allah kendilerine kitap verilenlerden... diye söz almıştı.' ayetini okudu."⁶

Alınan bu söze ise ancak sözüne sadık olan ilim ehli kimseler riayet etmektedir. Sadık olan ilim ehli kimseler bu emri tam anlamıyla yerine getirmektedirler.

Allah'ın kendilerine öğrettiklerinden, Rablerinin rızasını arayarak, toplumların maslahatlarını düşünerek, gizleme günahını düşünerek insanlara öğretmişlerdir, hâlâ da öğretmektedirler.

Bu ahde sadakat göstermeyen kitap ehli ve ümmeti Muhammed'den olan ilim ehli kimseler ise bu verdikleri sözü arkalarına atmışlar, ona hiçbir şekilde önem göstermemişlerdir. Bunu Allah'ın yasaklarına karşı cüretkârca davranmak suretiyle, Allah Teâlâ'nın haklarını önemsemeden ve toplumu düşünmeksizin az bir bedel karşılığında hakkı gizlemişlerdir.

Bu aldıkları bedel ise bedellerin en değersizidir. Yüz çevirdiklerinin içerdiği şey ise ebedi bir mutluluğu içerisinde barındıran, dini ve dünyevi maslahatları taşıyan, en değerli olan Allah'ın hoşnutluğudur.

Aslında bakıldığında Allah Teâlâ tüm ümmetleri bu fitne ile imtihan etmiştir. Her ümmetin ilim adamları Allah tarafından kendilerine öğretilen ilmi ve öğretmeleri gereken hususları toplumlarından gizlemişlerdir. Bu fitne ile Yahudiler imtihan edilmiştir, Hristiyanlar imtihan edilmiştir. Kendilerine son kitap verilen ümmette bu fitne ile imtihan edilmiştir. Zikrettiğimiz ayet Yahudiler hakkında nazil olmuş bir ayettir.

Bir başka örnek hepimizce malum olan bir vakıa ve bir ayettir. Tefsirlerde Tevbe suresi 31. ayet ile ilgili olarak zikredilen kıssadır. Kısaca zikretmek gerekirse kıssa şu şekildedir;

Adiy bin Hatem, Medine'ye geldi. O, Tay Kavmi'nin lideriydi. Boynunda gümüş bir haçla Rasulullah'ın (sav) huzuruna girdi. Rasulullah (sav) Tevbe suresi 31. ayetini okuyordu. Adiy, Peygamber'e (sav) 'Onlar, din adamlarına ibadet etmediler ki!' dedi. Rasulullah (sav) **'Evet, fakat din adamları, onlara helali haram, haramı helal kıldılar. Onlar da tabi oldular. Bu, onların, din adamlarına ibadeti-dir.'** buyurdu."⁷

Genelde bu rivayeti belki de bizler ibadet kavramının daha iyi anlaşılması için zikretmekteyiz. Ancak bu rivayette dikkat çekilmesi gereken hususlardan birisi konumuz ile alakalı olan, onların alimlerinin kendilerinin sapmalarına vesile olmaları ve insanların onlara tabi olmaları hususudur.

⁵ (Kurtubî Tefsiri)

⁶ (Buhari)

⁷ (Tirmizi)

Huzeyfe İbn'ül Yeman şöyle anlatmaktadır;

كَانَ النَّاسُ يَسْأَلُونَ رَسُولَ اللَّهِ عَنِ الْخَيْرِ، وَكُنْتُ
أَسْأَلُهُ عَنِ الشَّرِّ مَخَافَةَ أَنْ يُدْرِكَنِي، فَقُلْتُ: يَا
رَسُولَ اللَّهِ، إِنَّا كُنَّا فِي جَاهِلِيَّةٍ وَشَرٍّ، فَجَاءَنَا اللَّهُ
بِهَذَا الْخَيْرِ فَهَلْ بَعْدَ هَذَا الْخَيْرِ مِنْ شَرٍّ؟ قَالَ:
نَعَمْ، قُلْتُ: وَهَلْ بَعْدَ ذَلِكَ الشَّرِّ مِنْ خَيْرٍ؟ قَالَ:
نَعَمْ، وَفِيهِ دَخْنٌ، قُلْتُ: وَمَا دَخْنُهُ؟ قَالَ: قَوْمٌ
يَهْدُونَ بِغَيْرِ هَدْيٍ يَعْرِفُ مِنْهُمْ وَتُنَكِّرُ، قُلْتُ: فَهَلْ
بَعْدَ ذَلِكَ الْخَيْرِ مِنْ شَرٍّ؟ قَالَ: نَعَمْ، دُعَاءٌ عَلَى
أَبْوَابِ جَهَنَّمَ مَنْ أَجَابَهُمْ إِلَيْهَا قَذَفُوهُ فِيهَا، قُلْتُ:
يَا رَسُولَ اللَّهِ، صِفْهُمْ لَنَا، قَالَ: هُمْ مِنْ جِلْدَتِنَا،
وَيَتَكَلَّمُونَ بِأَلْسِنَتِنَا، قُلْتُ: فَمَا تَأْمُرُنِي إِنْ أَدْرَكَنِي
ذَلِكَ، قَالَ: تَلَزُمُ جَمَاعَةَ الْمُسْلِمِينَ وَإِمَامَهُمْ،
قُلْتُ: فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُمْ جَمَاعَةٌ وَلَا إِمَامٌ؟ قَالَ:
فَاعْتَزِلْ تِلْكَ الْفِرْقَ كُلَّهَا، وَلَوْ أَنْ تَغْضُ بِأَصْلِ
شَجَرَةٍ حَتَّى يُدْرِكَكَ الْمَوْتُ وَأَنْتَ عَلَى ذَلِكَ

İnsanlar Rasulullah'a (sav) hayır sorarken, ben bana ulaşmasından korktuğumdan dolayı şerri soruyordum. 'Ey Allah'ın Rasulü! Bizler cahiliye ve şer içerisinde idik. Bundan sonra bizlere bir hayır ulaştı. Bu hayırdan sonra bir şer var mıdır?' dedim.

Rasulullah (sav) 'Evet' dedi. 'Peki, bu şerden sonra bir hayır var mıdır?' dedim.

Rasulullah (sav) ise 'Evet içerisinde bir dumanın (karartının) olduğu bir hayır vardır.' dedi. 'Onun dumanı nedir?' diye sordum.

Rasulullah (sav), 'O zamanda gelecek olan bir topluluk benim sünnetim ve yolumun dışında bir yoldan gideceklerdir. Sen bazılarının hareketlerini tanıyacak ve kerih göreceksin.' dedi.

Ben ise tekrar 'Ey Allah'ın Rasulü! Bu karışık hayır döneminden sonra bir şer var mıdır?' dedim.

Rasulullah (sav) 'Evet vardır. O dönemde birtakım davetçiler halkı cehennem kapılarına çağıracaklardır. Her kim onların davetine icabet ederse onu cehenneme atacaklardır.' buyurdu.

'Ey Allah'ın Rasulü! Bu davetçileri bize tanıtsan' dedim.

Rasulullah (sav) 'Onlar bizim ciltlerimizdendir (milletimizdendir), bizim dillerimizle konuşurlar.' dedi.

'Ey Allah'ın Rasulü! O döneme yetişirsem nasıl hareket etmemi emreder-seniz?' dedim.

Rasulullah (sav) 'Müslümanların cemaatine ve idarecisine itaat et.' dedi.

'Eğer bir cemaatleri ve idarecileri yoksa' dedim. Rasulullah (sav) 'Bu takdirde bu fırkaların hepsinden senin açıdan bir ağaç kökünü ısırmak gibi meşakkatli bile olsa uzak dur! Artık ölüm sana erişinceye kadar bu tavır üzere bulun!' buyurdu.

Subhanallah!

Ders alacağımız ve çıkaracağımız çok mühim bir hadis önümüzde bulunmaktadır. Önderimizden, efendimizden belki üzerine uzun bir yazı dahi yazılacak kadar çok önemli nasihatler. Sadece konumuza ışık tutan tarafı dahi çok mühim.

Rasulullah (sav) raşit hilafetler ve saltanat dönemini barındıran hilafetlerden sonra, tekrar şerli bir dönemden bahsetmektedir. İşte bu şerli dönemde insanları saptıran önderlerden ve alimlerden bahsetmektedir. Cehennem kapısına oturmuş, cehenneme insanları davet etmektedirler.

⁸ (Buhari)

Elbette cehenneme davet ederken direkt olarak 'Cehennem!' diyerek insanları oraya sevk edemezler. Ancak insanları küfre, şirke, bidatlara, şehvet içeren ahlâksızlığa, aşırılıklara, dinde gevşekliğe çağırarak netice itibarıyla insanların cehenneme gitmelerine sebep olurlar.

Bu cehennem davetçileri bizlerin ırkından, milletinden olan insanlardır. Gördüğünde ya da konuştuğunda yabancılık çekmezsin. Zannedersin bizden olan kimseler bize ihanet etmez, kötülüğümüzü istemez. Ancak onlar aldıkları az bir dünyalık karşılığı insanları gözlerini kırpmadan ateşe sürüklerler. Toplumun dili ile konuşurlar, başka bir şekilde anlamak gerekirse şeriat diliyle, İslami şekilde konuşurlar. Ancak bu kimseler cehennem davetçileridir.

İbni Kayyim (rh) şöyle demektedir;

علماء السوء جلسوا على باب الجنة يدعون الناس إليها بأقوالهم، ويدعونهم إلى النار بأفعالهم فكلما قالت أقوالهم للناس : هلموا، قالت أفعالهم : لا تسمعوا منهم فلو كان ما دعوا إليه حقا كانوا أول المستجيبين له، فهم في الصورة أدلاء، وفي الحقيقة قطاع طرق

'Ulemai's su (kötü alimler), cennet kapısına oturmuş sözleri ile insanları cennete, amelleriyle ise cehenneme davet etmektedirler. Sözleri her ne zaman insanlara 'Cennete gelin!' derse, amelleri 'Onları işitmeyin!' der. Eğer gerçekten cennete davet ediyor olsalardı, bu çağrıya ilk icabet eden kendileri olurdu. Onlar yol gösterici gibi görünürler. Ancak hakikatte ise yol kesicilerdir."⁹

Allah'ın yolundan alıkoyan bu bel'amlar ve alıkoyma şekilleri çeşit çeşittir. Kimileri insanları tamamen asılsız hikâye ve masallar ile uyuturken,

kimileri ise daha az önemli hususları zikrederek halkı ve toplumu önemli olan, asıl bilinmesi gereken konudan uzaklaştırmaktadır. Bununla birlikte hakkın ortaya koyulmasına dair bir imkân söz konusu olduğunda ise çeşitli teviller ve yorumlar ile muhaliflere yani tevhidi savunan insanlara ve ilim talebelerine hakaret ile sözlere başlamakta, teviller ile de sonlandırmaktadır.

Necd alimlerinden Süleyman bin Sehman (rh) şöyle dedi: "Bil ki, ne zaman bir davetçi insanları hakka çağırırsa mutlaka onun yanında şüpheyle gelen ve bununla insanları haktan engelleyen bir şeytan bulursun."

Hiçbir şey yapmasalar hakkı anlatan insanlar hakkında şüphe uyandırmak, onların getirdikleri delilleri tevil etmek veya davetçinin şahsı ile alakalı şüpheler uyandırmak suretiyle yine batıla hizmet ederler.

İnsanları haktan saptırmanın çeşitli yollarına yapışabilirler, çeşitli yollarını deneyebilirler. Bazen insanları direkt sapıklığı, dalaleti ortaya koyarak kandırırlar. Hakk'ın tam zıddına söz söyler, cümle kurarlar. Bazen ise daha az önemli meseleleri gündem ederek gerçeği, hakikati görmelerini engellerler. Her ikisinde de aslında amaç insanların hakka ulaşmamalarıdır.

Televizyonları, sosyal medyayı bu konuyu anlamak gayesiyle incerseniz, özellikle de Ramazan ayı içerisinde bu incelemeyi yaparsanız açık bir şekilde şunları görürsünüz; kimileri toplumu kendi şeyhine ve efendisine çağırmaktadır, kimi din diye tamamen felsefi hikayeler ve safsatalar anlatmaktadır, kimi modern hoca olarak bilinmekte ve Kur'an'ın, sünnetin yanında dahi geçmemekte, hatta diğer sözüm ona takva ehli din adına aslında daha tehlikeli din kardeşleri(!) tarafından dahi eleştirilmektedir, kimi sadece Kur'an diyerek hadis inkarı ile bu işi yapmaktadır. Kimisi ise hadis uydurarak bu işi yapmaktadır.

⁹ (Fevid)

Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

فَذَلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ فَمَآذَا بَعَدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ فَأَنَّى تُصْرَفُونَ

“İşte O, sizin gerçek Rabbiniz olan Allah'tır. Hak'tan sonra sadece sapıklık vardır. O hâlde, nasıl oluyor da (Hak'tan) döndürülüyorsunuz?”¹⁰

Batıl çeşit çeşittir. Tağutlar bu batılların ve bu batıla davet eden önderlerin hepsine müsaade ederler. Onlar açısından hakka az yakın olanı da ılımlı olanı da haktan çok çok uzak olanı da kendi emirlerini yerine getirme noktasında kullanılmaya müsaittir. Tağutlar şunu isterler, yeter ki hak ve haktan yana bir şey olmasın. Hak olmadıktan sonra batıl farklı farklı dinî şekiller ve ritüeller ile halka sunulsa da bundan rahatsız olmazlar.

Halk bu batıllar içerisinde birisini seçtikten sonra onlar için yeterlidir. Toplum içerisinde bakarsanız toplum içerisindeki cemaatler, dernekler, vakıfların hepsinin farklı söylemlerinin, hepsinin farklı din anlayışlarının olduğunu görürsünüz. Ancak bu grupların bir yerde ittifak ettiklerini görürsünüz o da şudur ki; halkı saf, temiz ve pak olan hakka iletmemeleridir. Var olan kokuşmuş sistemin daha da kuvvetlenmesine hizmet etmektir.

Bu gruplardan bazıları kendisini mutasavvıf olarak, bazıları selefi olarak, bazıları partici olarak, bazıları dernekçi, vakıfçı olarak tanımlayabilirler. Ama değişmeyen şey, sistemin ve sahiplerinin meşruluğu noktasında hepsinin hem fikir olmasıdır.

Allah Teâlâ'nın ilim sahiplerinden istediği şey ise hakkı gizlememeleri ve insanları hakka, adalete çağırmalarından, öğrendikleri ilim sebebiyle rabbani olmalarından başka bir şey değildir.

Ancak bel'amalar ise kendi dünyalarında hem kendi tahtlarını hem de sahiplerinin tahtlarını sağlamlaştırmanın peşinde bir ömür çürütmektedirler.

Halk onları çok fazla önemserken aslında onlar halkı önemsemezler. Toplumsal problemlere kör, sağır kesilirler. Çünkü toplumsal bir probleme dair söz söylemek ya da şerî açıdan bir şeyler ifade etmek efendilerini rahatsız edebilir.

Bazı zamanlarda efendilerinin kendisini fazlaca dine nispet etmesine güvenilecek cesurca açıklamalar yaptıklarında efendileri tarafından kurban edildiklerini görebiliriz. Ama onlar buna rağmen hallerinden memnundurlar. Efendileri kendilerinden memnun, onlar efendilerinden memnundurlar. Ancak Rabbimiz ise onlara gazaplanmaktadır. Hatta sadece gazaplanmaktan da ziyade onları kitap yüklü eşeklere, üzerine varsan da varmasan da soluyan köpeklerle benzetmektedir.

Rabbimiz şöyle buyurmaktadır;

إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَى مِنْ بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ أُولَٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ

“İndirdiğimiz apaçık delilleri ve hidayeti Kitap'ta açıklamamızdan sonra onları gizleyenler var ya, işte onlara hem Allah lânet eder hem de bütün lânet etme konumunda olanlar lânet eder.”¹¹

Bu kimselerin Bel'am diye isimlendirilmelerinin sebebi ise; Kur'ân-ı Kerîm'de ismi zikredilmeksizin, “Onlara şu adamın kıssasını anlat: Ona ayetlerimiz hakkında bilgiler verdik ve o -bunlara önce uyduğu halde- daha sonra bunlardan tamamen sıyrılıp uzaklaştı, şeytan onu peşine taktı ve bu suretle azgınlardan biri haline geldi.

¹⁰ (10/ Yunus 32)

¹¹ (2/ Bakara 159)

Biz dileyseydik o kişiyi ayetlerimizle yüceltirdik. Fakat o dünyaya sımsıkı sarıldı, ihtiraslarına uydu. -Allah'ın ayetleriyle bilgilendirdiği, fakat tabiatının kötülüğü yüzünden bu bilgileri daima dünya menfaatlerine âlet eden- bu adamın durumu, kovsan da kendi haline bıraksan da dilini sarkıtıp durmadan soluyan köpeğin durumuna benzer. İşte ayetlerimizi yalanlayanların hali budur. Bu kıssayı anlat, belki düşünür, öğüt alırlar¹² ifadeleriyle kendisinden söz edilen kişi, müfessirlerin çoğunluğuna göre Bel'am b. Bâûrâ'dır.

Bugünküler ise onun yolundan giden torunlarıdır.

Peki insanlar, haktan saptırmalarına rağmen bu önderleri sebebiyle mazur mudur? Elbette hayır. Kur'an'da birçok yerde Allah Teâlâ bizlere ateşe girmiş önderleri ile onlara tabi olanların kıssalarını anlatmaktadır. Allah Teâlâ insanlara Kur'an indirmişken, peygamber göndermişken insanların her türlü bilgiye ve ilme sahip olma imkânları varken kendi zamanlarındaki önderlere ya da saptırıcı alimlere körü körüne bağlanmaları onları kurtaracak değildir.

Dinlerine sahip oldukları mallar, dükkânlar, evler kadar önem vermeyen, din diye bir kaygısı ve derdi olmayan bir toplum nasıl masum olabilir? Kitap ve sünnete ömrü boyunca asla müracaat etmeyen hocalarının kendilerine anlattığı kolay dinin uygulayıcısı olmuş ve bundan gocunmayan toplum nasıl kandırılmış olabilir? 'Hocalara güven olmaz.' diyerek hoca efendiler(!) ile yaptıkları ticaretlerde eşeklerini kırk sefer kırk kazığa bağlayan insanlar, dinleri hususunda kazıklarını sökmeleri, eşeklerini salıvermeleri sebebiyle nasıl masum olsunlar?

Bir ev eşyası alacağında tüm bilirkişileri ve internet yorumlarını eksiksiz gözden geçirenler, dinleri hususunda mı cahil kalıverdiler? Her türlü siyaseti bilen, bildiğini iddia eden insanlar bu hocaların kendilerini kandırma ihtimalini asla göz önünde bulundurmadılar mı?

Rabbim toplumumuza, halkımıza hidayet etsin.

Süfyan bin Uyeyne (rh) Abdullah İbni Mübarek'e (rh) şöyle demiştir; İnsanların (bir konuda) ihtilaf ettiklerini gördüğünde bunu mücahidlere ve sınır hatlarında bulunanlara (murabıtlara) ilet. Çünkü Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır;

وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا

"Bizim uğrumuzda cihad edenler var ya, biz onları mutlaka yollarımıza ileteceğiz."¹³

Bunun nasihat edilmesinin sebebi, malından, canından ve her şeyinden vazgeçmiş olan bir ilim ehli, insanları kandırmanın ve aldatmanın peşinden olmaz. Cihada çıkmış bir ilim ehli, malı terketmiş, ehlini emanetleri zayi etmeyen Rabbe teslim etmiş, canını ortaya koymuş, tüm kınayıcıların kınamasını da silip atmıştır. Böylesi bir kişi Allah adına konuştuğunda kandırma ve aldatma ihtimali çok daha az, belki de hiç yoktur.

Rasulullah (sav) şöyle buyurmaktadır; "Her kime ilimden (bildiği) bir şey sorulur, O da bunu gizlerse kıyamet günü ağzına ateşten bir gem vurulur."

Rabbim bize bilmediklerimizi öğretsin. Bildiklerimiz ile amel etmeyi kolaylaştırsın. Âmin...

Velhamdulillahirabbilalemin...

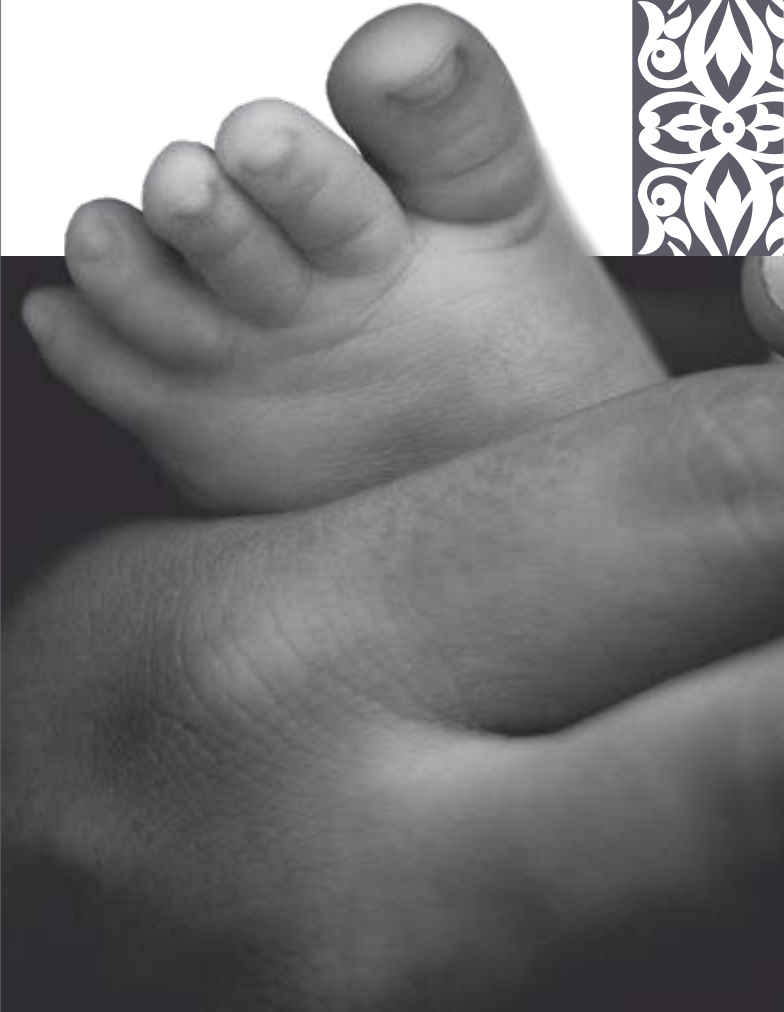
¹² (7/ Araf 175-176)

¹³ (29/ Ankebut 69)

ADAMAK YA DA ADANMAK

Ömer Faruk Elyasa

Süphesiz ki Allah'ın (cc) dini yeryüzüne egemen olması için şahıslara, toplumlara ve başka unsurlara ihtiyacı yoktur. Bilakis şahıslar ve kitleler Allah'a ve Allah'ın dinine muhtaçtır. Allah, yüce olan dinini, istediği zaman kendi eliyle yeryüzüne hâkim kılar, bazen de sadık ile yalancıyı birbirinden ayırt etmek ve denemek için kullarını vesile kılarak hâkim kılmak ister. Ebedi cenneti kazanmak ve cehennemden azat olunan kullardan olmak büyük mutluluk, üstünlük ve şeref kaynağıdır. Bu vasfa sahip olmak ise büyük bedel isteyen ve herkese nasip olmayan bir durumdur. Kur'an'ın bizlere bildirdiği üzere cehennem birçok kişiler için hazırlanmış olup, cennet ise az kimselerin elde edeceği yerdir.

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ لَهُمْ قُلُوبٌ لَا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ أُذُنٌ لَا يَسْمَعُونَ بِهَا أُولَئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ

“Andolsun, biz cinler ve insanlardan birçoğunu cehennem için yaratmışızdır. Onların kalpleri vardır, onlarla kavramazlar; gözleri vardır, onlarla görmezler; kulakları vardır, onlarla işitmezler. İşte onlar hayvanlar gibidir; hatta daha da şaşkındırlar. İşte asıl gafiller onlardır.”¹

Cenneti elde etmek ve cehennemden kurtulmak kişinin kendi elindedir. Yaptığı ve yapacağı ameller doğrultusunda iki yerden birini tercih eder. Allah'ın bahsettiği ömrü, O'nun istediği ve razı olduğu şekliyle tüketmek gerekir. Büyük ödüle nail olmak isteyenler kendilerini İslam dinine adanması ya da ailesini adaması gerekmektedir. Tıpkı Meryem'in (as) annesi gibi... Adamak ya da

adanmak çok büyük gayretler isteyen, imanın ve ahlakın beraberce bütünleştiği bununla birlikte Allah'ın yardımına mazhar olunacak yüce bir davranıştır.

Bu ay tefekkür köşemizde Meryem'in (as) annesinin kızını İslam davasına adamasını konu edinen Al-i İmran suresinin 35-37. Ayetlerini tefekkür etmeye çalışacağız inşallah.

Rabbimiz şöyle buyurmaktadır:

إِذْ قَالَتْ امْرَأَتُ عِمْرَانَ رَبِّ إِنِّي نَذَرْتُ لَكَ مَا فِي بَطْنِي مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّي إِنَّكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

فَلَمَّا وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّي وَضَعْتُهَا أُنْثَىٰ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعْتَ وَلَيْسَ الذَّكَرُ كَالْأُنْثَىٰ وَإِنِّي سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّي أُعِيذُهَا بِكَ وَذَرَيْتَهَا مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ

فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ حَسَنٍ وَأَنْبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا زَكَرِيَّا الْمِحْرَابَ وَجَدَ عِنْدَهَا رِزْقًا قَالَ يَا مَرْيَمُ أَنَّىٰ لَكَ هَذَا قَالَتْ هُوَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ

“İmran'ın karısı şöyle demişti: “Rabbim! Karnımdakini azatlı bir kul olarak sırf sana adadım. Adağımı kabul buyur. Şüphesiz (niyazımı) hakkıyla işiten ve (niyetimi) bilen sensin. Onu doğurunca, Allah, ne doğurduğunu bilip dururken: Rabbim! Ben onu kız doğurdum. Oysa erkek, kız gibi değildir. Ona Meryem adını verdim. Kovulmuş şeytana karşı onu ve soyunu senin korumanı diliyorum, dedi. Bunun üzerine Rabbi onu güzel bir kabul ile kabul etti ve onu güzel bir bitki gibi yetiştirdi. Zekeriyya'yı da onun bakımı ile görevlendirdi. Zekeriyya, onun yanına, mâbede her girişinde orada bir rızık bulur ve “Ey Meryem, bu sana nereden geliyor?” der; o da: Bu, Allah tarafındandır. Allah, dilediğine sayısız rızık verir, derdi.”²

¹ (7/Araf 179)

² (3/Al-i İmran 35-37)

Yavrusunu İslam'a Adayan Şahsiyet

Al-i İmran suresinde yavrusunu adayan değerli şahsiyetin tefsircilerin rivayetine göre Hanne binti Fakuz'dur. İmran'ın karısıdır. Muhammed İbn İshâk (rh) der ki: O kısır bir kadın idi. Bir gün gagasıyla yavrusunu besleyen bir kuş gördü ve çocuğu olmasını arzularak Allah'tan, kendisine bir çocuk vermesini istedi. Allah duasını kabul buyurdu, kocasıyla birleşti ve hâmile kaldı. Hâmile kaldığını anlayınca onu sırf ibadet ve mukaddes evin hizmetine adadı. Ve şöyle dedi:

"Rabbim! Karnımdakini azatlı bir kul olarak sırf sana adadım. Adağımı kabul buyur. Şüphesiz (niyazımı) hakkıyla işiten ve (niyetimi) bilen sensin."

Yıllardır çocuk hasretiyle yanıp tutuşan, özlemini duyan bir kadının karnında ki dünyaya daha gelmeyen, kucağına almadan çocuğunu, ciğer paresini İslam'a adayan bir annenin içten duasına Rabbimiz yüce kitabında yer vermiştir. Duada ki samimiyetini gözler önüne sererek, çok büyük örneklik göstererek kıyamete kadar yaşayacak mü'min erkeklere, özellikle de kadınlara numune olmuştur. En çok sevilen varlık olan çocuğu, İslam'a hizmet için adama işini ancak Allah'a hakkıyla inanan, iman hakke'l-yakin ile bütünleştiği bir şahsiyet gerçekleştirebilir. İmanı hakke'l-yakine ulaşmayanlar ne kendilerini ne de sevdiklerini adama cesaretinde bulunamazlar. Çünkü adamak; hiçbir dünyalık menfaat beklemeksizin elinde olanı sahibine teslim etmektir. Bu bazen mal olur, bazen çocuk olur, bazen eş olur, bazen de İslam'a katkı sunacak olan en sevdiğin ve değer verdiğin şeyler olabilir. Allah'a adanan hiçbir şey zayi olmaz.

Mümin olsun, kâfir olsun aslında her insan hayatın akışının içerisinde bir şeyleri adaması veya başkalarını adaması vardır. Hayatlarını İslam'a göre yaşamayanlar, rehber olarak vahye uymayanlar şeytana, dünyaya, diploma-ya, kadına, mala, süse kendilerini adıyorlar veya en sevdiklerini bunlara adama-ları için çaba gösteriyorlar.

Adama işi, ayetten de anlaşılacağı üzere ana rahminde başlamaktadır. İmran'ın karısı, daha çocuğunun dünyaya gelmesini, büyüüp belli bir yaşa gelmesini beklemeden Rabbine arz ediyor, yalvarıyor, dua ediyor. Mümine kadınlarda daha evlenmeden, kendilerine dünyada ve ahirette mutlu olabilecek salih eş ile evlenmeleri için dua etmeleri gerekiyor; içten ve samimiyetle... Sonra da evin neşesi, göz aydınlığı ve arkalarından sadaka-i cariye olacak yavrular için duaların reddedilmeyeceği zamanlardan ellerini semaya kaldırıp, yakarmaları gerekiyor.

Erkek, Kız Gibi Değildir!

Meryem 'in (as) annesi karnında ki çocuğunu adadıktan sonra adanan çocuk dünyaya gelip kız olduğunu görünce şaşkınlığını gizleyemeyip şu şekilde buyurmuştur:

"Onu doğurunca, Allah, ne doğurduğunu bilip dururken: Rabbim! Ben onu kız doğurdum. Oysa erkek, kız gibi değildir."

Allah'ın dinine hizmet etmek genel anlamda kadınların zayıf, güçsüz ve özel durumlarından dolayı erkekler gibi çalışması söz konusu değildir. İmran'ın karısı da buna benzer sebeplerden dolayı o dönemde Kudüs'te bulunan mabedin temizliği, erkek çocuklarından başka adama olmamasından ve toplumun içerisinde kadının erkeklere fitne olması hasebiyle "erkek, kız gibi değildir" sözü ile adeta hüznünü dile getiriyordu.

İslami harekette ve çalışmada kadınların yapacağı işler, erkeklere nazaran bir değildir. Bununla birlikte şer'i sınırlar içerisinde İslam davasına hizmet etme konusunda gayretlerini göstermeleri ve kendilerini geliştirmeleri gerekmektedir. Özellikle de küfrün, şirkin ve her türlü hayâsızlığın hâkim olduğu ahir zamanda buna daha çok ihtiyaç vardır. Erkeklerin rızkı elde etme ve başka sebeplerden dolayı evde fazla bulunamadığından dolayı başta iffetine sahip çıkarak sonra da çocuklarına İslamî şuur, terbiye, ahlak, eğitim vererek en önemli katkısı bununla verebilirler. Çünkü bir çalışmanın başarısı dinamik, çalışkan ve şuurulu gençlerle daha farklı yerlere gelebilir. Bu sorumlulukları yerine getirirken, fayda vereceğini düşündüğü alanda çalışmalar yapabilirler.

Âlemlerin En Üstün Kadını

İmran'ın karısı dünyaya gelen, kız çocuğuna Meryem adını vererek biricik kızı ve soyu için Allah'a niyazda bulunuyor ve şöyle diyordu:

"Ona Meryem adını verdim. "

Meryem ismi İbranice'de "İbadet eden, iffetli kadın" anlamına gelmektedir. Kur'an'ı Kerim'de 36 yerde geçmekte olup, müstakil bir sure ismi olarak da yer almaktadır. Anne karnında yavrusunu İslam'a hizmetçi olarak adaması, doğduktan sonra da "ibadet eden, iffetli kadın" manasında olan Meryem ismini koymasında adağında ki samimiyetinin devamına işaret vardır. Kendisinin "Ona Meryem adını verdim" demesi ise tefsir-cilerin haber verdiklerine göre İmran, çocuğu doğmadan vefat ettiğini göstermektedir. Çünkü o dönemde çocuğa isim vermek adetlere annenin değil, babanın görevidir.

İmran'ın karısı doğan çocuğun bir kız olması hasebiyle ve kız çocukların erkek çocuklarına nazaran kendilerini korumaları az olduğundan dolayı adadığı çocuğunu ve gelecek soyunu kovulmuş şeytana karşı Allah'tan koruması için ayrıca dua ederek şöyle diyordu:

"Kovulmuş şeytana karşı onu ve soyunu senin korumanı diliyorum, dedi."

Allah (cc) duasına karşılık kızı Meryem'i korudu, onu ilerleyen dönemlerde başına gelebilecek belalardan, fitnelerden muhafaza etti, eğitti, seçti ve âlemlerin kadınlarına üstün kıldı.

يَا مَرْيَمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ

"Meryem, Rabbine gönülden itaatte bulun, secde et ve rükû edenlerle birlikte rükû et."³

وَإِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ عَلَى نِسَاءِ الْعَالَمِينَ

Hani melekler: "Meryem, şüphesiz Allah seni seçti, seni arındırdı ve âlemlerin kadınlarına üstün kıldı," demişti."⁴

Müslim'in Sahih'inde Ebu Hureyre'den (ra) şöyle dediği rivayet edilmektedir: Rasullullah (sav) buyurdu ki: **"Şeytan tarafından dürtülmemiş hiçbir çocuk yoktur. İşte çocuk şeytanın dürtüsünden dolayı ağlayarak doğar. Bundan tek istisna Meryem'in oğlu ve onun annesidir."**

Daha sonra Ebu Hureyre (ra) dedi ki: Dilerseniz yüce Allah'ın: "Ben onu da soyunu da kovulmuş şeytandan sana sığındırırım" buyruğunu okuyunuz.

³ (3/Ahî İmran 42)

⁴ (3/Ahî İmran 43)

Başka bir hadiste şöyle buyrulmaktadır:

"Bütün insanlar analarından doğdukları zaman, Şeytan onların iki böğrüne dürter. Meryem oğlu İsa hariç, Şeytan ona da dürtmeye teşebbüs etmiş fakat onu koruyan perdeye çarpmıştır."⁵

Ayette zikredilen "Alemlerin kadınlarına üstün kıldı" sözü Rasulullah' tan (sav) rivayet edilen bir hadiste İsrailoğullarının en hayırlısı ile izah edilmiştir. Yoksa kıyamete kadar gelmiş geçmiş kadınlardan en hayırlısı değildir. Rasulullah (sav) şöyle buyurmaktadır:

"Onların (İsrailoğullarının) kadınlarının en hayırlısı İmran kızı Meryem. (Kureyş'in) kadınlarının en hayırlısı da Hüveylid kızı Hatice'dir."⁶

Güzel Bir Bitki

İmran'ın karısının Allah'a yaptığı duası kabul edildi ve kızı Meryem'i dünyada ve ahirette mutlu saadete ulaşması için Allah, (cc) bitki gibi yetiştirdi ve bakımına da Zekeriyya'yı (as) görevlendirdi. Rabbimiz şöyle buyurmaktadır:

"Bunun üzerine Rabbi onu güzel bir kabulle kabul etti ve onu güzel bir bitki gibi yetiştirdi. Zekeriyya'yı da onun bakımı ile görevlendirdi. Zekeriyya, onun yanına, mâbede her girişinde orada bir rızık bulur ve "Ey Meryem, bu sana nereden geliyor?" der; o da: Bu, Allah tarafındandır. Allah, dilediğine sayısız rızık verir, derdi."

Meryem annemiz Allah'ın himayesinde, peygamberin gözetiminde annesinin adağı olarak Allah'a ibadet etmeye, Allah'ın dinine hizmet etmeye devam etti. Adayanın ve adananın samimiyeti, davalarındaki gayreti ve teslimiyeti o kadar yüceydi ki Allah (cc)

tarafından sebepsizce rızıklandırılıyordu. Ve daha sonra belli bir yaşa geldi ki Allah'ın kelimesi olacak insanın normal doğumuna aykırı ve son Rasul Muhammed'i (as) müjdeleyecek bir oğulla, peygamberle müjdelenecekti, adanan Meryem (as). öyle de oldu.

إِذْ قَالَتِ الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ
مِّنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي
الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ

"Melekler demişlerdi ki: Ey Meryem! Allah sana kendisinden bir Kelime'yi müjdeliyor. Adı Meryem oğlu İsa'dır. Mesîh'tir; dünyada da ahirette de itibarlı ve Allah'ın kendisine yakın kıldıklarındandır."⁷

Her kim Allah'ın dinine kendisini ya da sevdiklerini adarsa İmran'ın karısı ve kızı Meryem (as) gibi Allah tarafından dünya da sayısız ve sebepsizce büyük nimetlere nail olur. Ahirette ise Allah'ın rızasını ve ebedi cenneti kazanır.

Adamak ya da adanmak ümidiyle...

⁵ (Buhari)

⁶ (Buhari, Müslim)

⁷ (3/Ah-i İmran 45)

ÖYLEYSE
YÜCE RABBİNİN
ADINI TESBİH ET.

ŞEFAAT

Ali Mücahit Orakçı

alimucahitorakci@takvadergisi.org

Hamd; Kullarını mağfireti ile kuşatmış olan Allah'a; salat ve selam büyük şefa'at sahibi olan Muhammed'e, aline ve ashabının üzerine olsun. Bir önceki konu silsilemizde tevessülünden bahsetmiştik. Tevessül konusunda Kur'an ve sünnetten başka bir yol edinen kimselerin şefa'at/dua konusunda şirke düşmesinin an meselesi olduğunu belirtmiştik. Bu yazı silsilemizde ise şefa'at konusunu ele alacağız.

Şefaât konusu şirkin ilk ortaya çıktığı tarihten beri tevhid ehli ile şirk ehli arasında tartışma konusudur. Bu tartışma, şefaatin olup olmadığında değil şefaât hakkının kimde olduğu hususundadır. Müşriklerin şirk pisliğine bulaşmasının sebebi şefaati yanlış anlamalarıdır. Müşriklerin inancına göre insanlar, Allah (cc) ile kendileri arasında, kendilerini Allah'a (cc) yakınlaştıracak ve hesap gününde affedilmeleri için araçlar olacak bir takım kimselere ihtiyaç duymaktadır. Bu inancın en başlıca sebebi müşriklerin yanlış Allah (cc) tasavvurudur. Şirk, Nuh (as) kavminde tam da bu şekilde ortaya çıktı. Salih zatları aracı olarak gördüler ve onlara ibadet ettiler. Putperestler kendilerini Allah'a yaklaştıracığına inandıkları için putlara tapıyorlardı. Bazı ayetlerde putlar "şefi" (çoğulu şüfeâ) diye zikredilmiştir. Bu ayetlerde kıyamet günü Allah'tan başka hiçbir dost ve şefaâtçinin bulunmayacağı belirtilmekte, o gün şefaatin ancak Allah'ın izni ve rızasıyla gerçekleşeceği beyan edilmektedir.

أَلَا لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ
أَوْلِيَاءَ مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى إِنَّ
اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ
اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ كَفَّارٌ

"Dikkat edin! Halis olan din Allah'ındır. O'nun dışında veliler edinenler (derler ki): 'Bizi Allah'a yaklaştırsınlar diye bunlara ibadet ediyoruz.' Allah, ihtilaf ettikleri konularda aralarında hükmedecektir. Şüphesiz ki Allah, yalancı ve kafır olan kimseye hidayet etmez."¹

Günümüzde şefaât kavramı asrın müşrikleri ve muvahhidleri arasında tartışma konusu olmaya devam etmekle birlikte tartışma - maalesef - tevhid camiası arasında da olmaktadır. Müslümanlar arasında ki bu tartışma şehit olacağı umulan bir mücadelede "Eğer şehid olursan bana Allah (cc) katında şefaât et" demek suretiyle şefaât talep etmenin dindeki hükmüne dair olmaktadır. Tevhid camiası içinde şefaât konusu nasıl olurda tartışma ve ayrışma sebebi olur diye düşünebiliriz. Ancak şeytanın önder olduğu ve nefsin azgınlaştığı bir yerde bu çok normaldir.

Şehit olacağı umulan kimseye "Eğer şehit olursan bana şefaât et" demenin hükmü hususunda insanlar farklı görüşlere ayrıldılar. Bu görüşleri aktarmadan önce şu meselelere değinmemiz gerekiyor:

Şefaât ile Alakalı Önemli Meseleler

Birinci Mesele: Şefaatin Manası

Şefaatin lügat anlamı ş-f-a kelimesinin mastarıdır. Karşılaştırma, kıyaslama, üstünlük derecesini gösterme, eş, birleştirme, çift ve başkası ile birlikte olman yani onunla çift olman² anlamlarına gelir.

¹ (39/Zümer 3)

² (Lisan'ul-Arap 8,183)

Şefaât kişinin yardım edeceği, kendisi için istekte bulunacağı kimsenin yanında yer alması ve onu tek bırakmamasıdır. Şefaât kavramı en çok saygı ve rütbe yönünden yüksek olanın, kendisinden daha aşağı birinin yanında yer alıp yardımıyla onu yalnız bırakmamasında kullanılır.³

Eş-Şef'u (الشفع) vitrin yani tekin zıttıdır. Allah (cc) şöyle buyurmuştur: وَالشَّفْعُ وَالْوَتْرُ "Çift ve tek olana"⁴

Mücahit şöyle söylemiştir: "Allah'ın (cc) yarattığı her şey çifttir; Sema, yeryüzü, kara, deniz, cin, insan, güneş, ay, sadece Allah (cc) vitirdir/tekdir."⁵

Şefaatin istilâh anlamı ise ; başkası adına günahların ve suçların affedilmesini istemek⁶ anlamına gelir. Şefaât duadır. Kıyamet gününde şefaât şu suretlerde olacaktır:

- Allah'tan, (cc) mahlukattan hesap sormaya başlamasını istemek.
- Allah'tan, (cc) cennet ehlini cennete sokmasını istemek.
- Tevhid ehli olupta ateşi hak edenlerin ateşe girmemesini istemek, girenlerin ise çıkmasını istemek.

Yaratılmışların hesap vermeye başlanması için yapılan şefaât ve cennet ehlinin cennete girmesi için yapılan şefaât Nebiye (sav) has iki şefaattir. Bu iki şefaât dışında kalan şefaât kısımlarında Nebiler, melekler ve müminler müşterektir.⁷

İkinci Mesele

Şirk ve Şefaât Kavramlarının Anlam Yönünden Benzerlikleri

Kur'an'ı Kerimin birçok yerinde şirk kavramına eş anlamlı olarak bir takım kavramlardan bahsedilmiştir. Bu kavramlar-şirkin çeşitlerinden bir çeşide veya bir yönüne delalet etmektedir. Her bir muvahhid bu kavramları iyi bir şekilde mütalaa etmeli ve düşünmelidir. Böylelikle tevhidin ve onun zıttı olan şirkin hakikati zihinlerde apaçık yer edecektir. Bu kavramlar; Şefaât, tesviye, adalet, endad, cüz, nasib, kuf, mesil, adud gibi kavramlardır.

Şüphesiz ki şefaât şirk kavramı ile şu hususta benzeşmektedir: Şefaât isteyen kimse, şefaât eden yani aracı olan kimseye bir araya gelmiş ve böylelikle meşfuun ileyh/kendisine aracı olunan kimseden şefaât talep etmede şerik/ortak olmuşlardır. Bu müsbet/caiz olan şefaattir.⁸

Şirk olan şefaatte ise; Şefaât talep edenin, şefaât eden/aracı olan kimsenin (Peygamberler, şehitler, melekler, salih olduğuna inanılan kişiler) kendisine aracı olunana Allah'a (cc) ortak olduğu inancında olmasıdır. Şefaât edeni/aracı olanı isteğinde/duasında Allah (cc) ile ortak kılmasıdır ki bu tevhidin zıttıdır. Çünkü tevhid Allah'ı (cc) birlemektir. Bu inanca göre ise şefaât Allah'ı (cc) kendisinin dışında ikinci bir şey ile ortak kılmaktır.

Allah'ın (cc) şu ayeti bunun delilidir:

وَمَا نَرَىٰ مَعَكُمْ شُفَعَاءَكُمُ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ

"Size şefaât edeceğine inandığınız ortaklarınızı da yanınızda görmedik."⁹

Suddi (rh) şöyle söylemiştir: "Müşrikler bir takım ilahlara kendilerine Allah'ın katında şefaâtçi ve bu ilahların Allah'ın (cc) ortakları olduklarını düşündükleri için ibadet ettiklerini iddia ediyorlardı."¹⁰

³ (Rađip el-İsfahani, El-Müfredat fî Garibi'l-Kur'an, 263)

⁴ (89/Fecr 3)

⁵ (Taberi tefsiri, 24,398)

⁶ (en-Nihaye Fi garibi'l-hadis ve-l'eser, 2,485)

⁷ (Mecmu'ul-fetava, 3,147)

⁸ (Yani şefaât edende şefaât isteyenye eşit mertebededirler ve isteklerini sadece Allah'a (cc) yönlendirmekteler. Şefaât talep eden kimse ve şefaât eden kimse de şefaât edici olarak Allah'ı (cc) tanımaktadırlar.)

⁹ (Enam, 94)

¹⁰ (Taberi, 11,547)

Üçüncü Mesele

Allah'ın Şefaate Tek Hak Sahibi Olduğuna Dair Deliller

Allah'ın kitabı Kur'an'ı Kerimde şefaatin tek sahibinin Allah (cc) olduğuna dair bir takım ayetler vardır. Bu ayetlerden bir tanesi Zümer süresi 44. ayeti kerimidir:

قُلْ لِلَّهِ الشَّفَاعَةُ جَمِيعًا لَهُ مُلْكُ السَّمَوَاتِ
وَالْأَرْضِ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ

"De ki: Şefaatin tümü Allah'ındır. Göklerin ve yeri hakimiyeti/egemenliği O'na aittir. Sonra O'na döndürüleceksiniz."¹¹

Diğer bir ayet ise Secde süresi 4. Ayettir:

مَا لَكُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ

"Sizin, O'nun dışında bir veliniz ve şefaatiniz yoktur. Öğüt almaz mısınız?"¹²

Allah'ın şefaate tek hak sahibi olması genel ve mutlak. Bu hususta istisna söz konusu değildir. Allah'ın (cc) mülkün tek sahibi olması ile, ki Allah (cc) şöyle buyuruyor: "Mülkte ve hükümlanlıkta ortağı olmayan"¹³ mülkünü dileğine vermesi arasında bir zıtlık yoktur. Allah (cc) şöyle buyurmuştur: "Allah mülkünü dileğine verir."¹⁴ Yine kendisinden başkasının şefaatchi olmadığını belirtmesi -ayetlerde görüldüğü gibi- izni ile başkalarının şefaate edeceğini belirtmesi arasında da bir tezatlık yoktur. Allah (cc) şöyle buyurdu: "O'nun izni olmaksızın hiç kimse şefaate edemez."¹⁵ Allah Rasulu (sav) şöyle söylemiştir: "Bana şefaate verildi."¹⁶

Yaratılmışlar Allah'ın (cc) vermesi ile ancak bir şeylerin sahibi olabilirler. Bu sahip olduklarında ise Allah'ın (cc) yazdığı kader ile ve O'nun dilediği vakitte tasarrufta bulunabilirler. Aynı şekilde şefaate eden de ancak Allah'ın izni ile ve razı olduğu kimseye şefaate bulunabilir. Yaratılmışlar hiçbir surette Allah'ın (cc) ortağı olmaz bilakis O'nun kuludur ve O'nun emrinden çıkmaz. İşte bu durumda kulun şefaati Allah'ın (cc) dışında olan bir şefaate değildir.

Allame Abdurrahman b. Hasan şöyle söylemiştir:

"Allah'ın (cc) izni ile yapılan şefaate, O'nun dışında yapılan şefaate değildir. Şefaate eden Allah'ın (cc) dışında şefaate etmiyor aksine O'nun izni ile şefaate ediyor. İki şefaatchinin arasında ki fark ortak ile memur olan kulun arasında ki fark gibidir. Allah'ın (cc) geçersiz saydığı şefaate ortağın şefaatidir. Çünkü O'nun hiçbir ortağı yoktur. Allah'ın (cc) geçerli saydığı şefaate ise memur olan kulun şefaatidir. Memur kul şefaatin sahibi izin vermeden O'nun önüne geçip asla şefaate edemez. Allah'ın izin verdiği kimse için "falancaya şefaate et der". Bundan dolayı kıyamet gününde şefaate edenlerin efendisi olan Nebinin şefaati ile en fazla mutlu olan insanlar, tevhide yerine getirmiş ve şirkin bütün şaibelerinden, kalıntılarından soyutlanmış ve de Allah'ın (cc) kendilerinden razı olduğu tevhid ehlidir."¹⁷

Allah (cc) şöyle buyurmuştur:

قُلْ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَمْلِكُونَ
مِثْقَالَ ذَرَّةٍ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ وَمَا لَهُمْ
فِيهَا مِنْ شِرْكِ وَمَا لَهُ مِنْهُمْ مِنْ ظَهِيرٍ
وَلَا تَنْفَعُ الشَّفَاعَةُ عِنْدَهُ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُ حَتَّى إِذَا
فُزِّعَ عَنْ قُلُوبِهِمْ قَالُوا مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ قَالُوا الْحَقُّ
وَهُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ

¹¹ (39/Zümer, 44zümer)

¹² (32/Secde, 4)

¹³ (17/İsra, 11)

¹⁴ (2/ Bakara, 247)

¹⁵ (10/Yunus, 3)

¹⁶ (Muttefeğun aleyh, Sahih Buhari, 1,74)

¹⁷ (Durer'us-Seniyye, 11,208)

"De ki: "Haydi! Allah'ın dışında (ilah olduğunu) zannettiklerinizi çağırın (bakalım)!" Onların göklerde ve yerde zerre ağırlığınca sahip oldukları bir şey yoktur. O ikisinde bir ortaklıkları da yoktur. (Allah'ın) onlardan yardımcı/destek edindiği kimse de yoktur. O'nun katında izin verdikleri dışında, hiç kimsenin şefaati fayda sağlamaz. (Meleklerin) kalplerinden korku giderilince: "Rabbiniz ne buyurdu?" derler. (Cevap olarak hep beraber:) "Hak olanı söyledi. O, (zâtı ve sıfatları en yüce olan) El-Aliy, (en büyük olan) El-Kebîr'dir." derler."¹⁸

İbni Kayyım (rh) şöyle söylemiştir:

"Müşrik olan kimsenin birisini mabud olarak görmesinin sebebi ondan bir fayda geleceğine inanmasındadır. Fayda ise ancak şu dört hasletin kendisinde bulunduğu kimseden hasıl olur: Kullarının kendisinden istediği şeyleri yapmaya malik/yetkili olması, eğer malik olmasa da malik olana ortak olması, ortak olmasa da malik olana yardımcı ve destekçi olması böyle de olmuyorsa malik olanın katında şefaate malik olması. Allah (cc) bu dört mertebeyi sırasıyla ve baştan sona kabul etmemiştir. Malik olmayı, ortaklığı, malik olana yardımcı olmayı ve müşrikin zannettiği şefaati de red etmiştir. Kabul ettiği şefaatte ise ki bu izni ile olan şefaattir, müşriğin bir nasibi yoktur. Bu ayet akleden kimse için nur, delil ve kurtuluş olmayı, sadece tevhide ve şirkin bütün asıllarını ortadan kaldırmaya yeterdir."¹⁹

Dördüncü Mesele

Şefaati Allah'ın (cc) Dışındakiler İçin Reddeden Ayetlerdeki İstisnaların Açıklanması

Allah (cc) şöyle buyurmuştur:

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَنْ شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ

"Onun dışında dua ettikleri, şefaate yetkisine sahip değildir. Ancak bilerek hakka şahitlik edenler müstesna."²⁰

Müfessirler bu ayetteki istisnanın mahiyeti hususunda iki görüş üzerine ihtilaf etmişlerdir;

Birincisi: Burada ki istisna muttasıldır. Manası şudur: Allah'ın (cc) istisna ettikleri yine O'nun (cc) sahiplendirmesi ile şefaate malik yani yetkili olanlardır. Allah'ın (cc) izni ile razı olduklarına şefaate ederler.²¹

Katade (rh) Zuhurf süresindeki ayet hakkında şöyle söylemiştir: "Melekler, İsa (as) ve Üzeyr'dir. Bunlara Allah'ın (cc) dışında ibadet edilmiştir. Bunlar Allah (cc) katında bir değere ve şefaate sahiplerdir."²²

İkincisi: Bu ayetteki istisna muntakıdır. Bunun manası şudur: Şefaatin sahibi ancak Allah'tır (cc). Ancak Allah (cc) kendisi dışındaki bazı kimseleri kendi izni ile şefaate etmeleri için istisna etmiştir. Ancak onlar şefaatin maliki/sahibi değildir. Bu doğru olan görüştür.

Şeyhu'l İslam İbni Teymiye (rh) şöyle demiştir: "İki kavlinde manası sahihtir. Ancak ayetin tefsiri tahkik edildiğinde buradaki istisna, istisna muntakıdır. Allah'ın (cc) dışındaki hiç kimse mutlak olarak şefaatin sahibi olamaz. Allah (cc) katında bu husustan hiçbir kimse istisna edilmemiştir. Allah (cc) "hiç kimse şefaate edemez" veya "hiçbir kimse başkasına şefaate edemez" dememiştir. Bilakis şöyle

¹⁸ (34/Sebe, 22, 23)

¹⁹ (Medaricu's Salikin, 1,351)

²⁰ (43/Zuhurf, 86)

²¹ (Yani halik onlara şefaate yetkisini yaratılışlarında vermiştir.)

²² (Taberi tefsiri, 21,654)

söylemiştir: "Onun dışında dua ettikleri, şefaathetkisine sahip değillerdir." demiştir. Elbette Allah'ın dışında dua edilenler şefaathetkisine sahip değillerdir."²¹

Yine İbni Teymiyye (rh) şöyle demiştir: " Hiçbir yaratılmış yaratıcının ortak olduğu şeylerde yetki sahibi değildir. Şu ayette aktardığımız gibi: "Onun dışında dua ettikleri, şefaathetkisine sahip değillerdir." Bu genel ve mutlakdır. Allah'ın (cc) dışında dua edilenler hiçbir halde şefaathetmeye hak sahibi değildir. Ancak Allah (cc) izin verdiği zaman şefaatin sahibi olmaksızın şefaathederler."²²

Özet olarak:

Bir: Allah (cc) şefaatin tek sahibidir.

İki: Şefaathet iki kısma ayrılır: Müspet/caiz şefaathet, menfi/caiz olmayan şefaathet.

Üç: Menfi şefaatin vuku bulması olanaksızdır. Bunun olacağına inanan kimsemüşriktir.

Dört: Fayda vermesi için müspet şefaatin iki şartının olması gerekir: Allah'ın (cc) şefaathet edene izin vermesi ve şefaathet edilenden razı olması.

Bir sonraki bölümde diri ve hazır olan kimseden kıyamet günü şefaathet talep etmenin hükmü hususunda ki görüşleri ve her bir görüşün delilini ve bu delilere verilen itirazları aktaracağız.

Velhamdulillah

²¹ (Mecmu'ul-Fetava, 14,402)

²² (Mecmu'ul-Fetava, 14,397)

İSTİKAMETİN SIRRI

Erhan Yıldız

erhanyildiz@takvadergisi.org

Dil ile Allah zikredilir, Kuran okunur, nasihatleşilir, emri bil maruf nehy anil münker yapılır ve bunlar gibi daha birçok amel yapılır. Hatta hal hatır sormak, yemek yemek, içmek gibi ibadet olmayan amellerde yapılır ve bunlarda onun yaratılış gayesine uygun olan işlerdir. Ancak dile dikkat edilmez, umursanmazsa, yaratılış amacına uygun kullanılmazsa, farkına bile varmadan toplulukları dağıtan sessiz bir bombaya, kan dökmeden adam öldüren bir silaha dönüşür. Öyle olur ki söz ağızdan çıktımı artık çok geçtir. Dil konuştuğu zaman o söz yaydan fırlayan bir ok, tabancadan çıkan bir mermi gibi hedefini arar artık.

عن أبي هريرة، عن النبي -صلى الله عليه وسلم- قال: «إِنَّ الْعَبْدَ لَيَتَكَلَّمُ بالكلمة من رِضْوَانِ اللَّهِ تعالى ما يُلقِي لها بَلاَ يَرْفَعُهُ اللَّهُ بها درجاتٍ، وَإِنَّ الْعَبْدَ لَيَتَكَلَّمُ بالكلمة من سَخَطِ اللَّهِ تعالى لا يُلقِي لها بَلاَ يَهْوِي بها في جهنم»

Ebu Hureyre'den (ra) rivayet edildiğine göre Nebî (sav) şöyle buyurdu: "Kul, Allah'ın hoşnut olduğu bir sözü önemsemeksizin söyler de Allah onun derecesini yüceltir. Yine bir kul Allah'ın gazabını gerektiren bir sözü hiç önemsemeksizin söyler de Allah onu bu sözü sebebiyle cehennemin dibine atar."¹

Hamd, bizleri en güzel şekilde yaratan ve hidayet nimetini verip Müslümanlardan kılan Allah'a (cc), salat ve selam da bizler için en güzel örnek olan Peygamberine olsun.

Allah (cc) biz kullarını yaratmış ve bu yaratmasının gayesini de bizlere peygamberler ve kitaplar bildirmiştir:

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

"Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım."²

Yaratılış gayemiz Allah'a (cc) kulluktan başka bir şey değildir. Allah'ın bize verdiği nimetlerde ancak Allah'a kulluk için yaratılmıştır ve bu amaç uğrunda kullanılmalıdır. Mesela; Allah (cc) bizlere iki göz vermiş ve bunu kulluk için bizlere bahşetmiştir. O halde Allah'ın (cc) verdiği gözleri hayırda kullanırsak o zaman bu organlar bizim için bir nimet olacaktır. Aksi halde Allah'ın (cc) bizim için çizdiği sınırların dışında ya da haddi aşmak için kullanırsak o zaman bunlar bizim için bir nimet değil bir "nikmet"(azap, şiddetli ceza) halini alacaktır. Çünkü hayırda kullanılan organlar bizi iyiliğe, Allah'a (cc) kulluğa ve sonuç olarak rızasına ulaştıran bir nimet olurken; hayırda kullanılmayan nimetlerde bizi O'nun gazabına götürebilecek bir vesileye dönüşür.

İşte bu organlardan biri ve hatta en önemlisi de dildir. Bu ay ki yazımız da Allah Rasulü'nün (sav) bir hadisinden yola çıkarak dilin öneminden bahsedeceğiz. Dilin önemi derken biz kullar için nasıl bir nimete ya da bir nikmete dönüşebildiğinden bahsedeceğiz. İnsanlar özellikle Allah'ın (cc) kendisine hidayet ettiği, seçilmiş Müslüman kullar; dillerinin durumunu, konuştuklarını ne anlama geldiğini, dilleri ile nasıl günahlara düştüklerini farkedemiyorlar.

Dil ile Allah zikredilir, Kuran okunur, nasihatleşilir, emri bil maruf nehy anil münker yapılır ve bunlar gibi daha birçok amel yapılır. Hatta hal hatır sormak,

¹ (Buhari)

² (51/Zariyat 56)

yemek yemek, içmek gibi ibadet olmayan amellerde yapılır ve bunlarda onun yaratılış gayesine uygun olan işlerdir. Ancak dile dikkat edilmez, umursanmazsa, yaratılış amacına uygun kullanılmazsa, farkına bile varmadan toplulukları dağıtan sessiz bir bombaya, kan dökmeden adam öldüren bir silaha dönüşüverir. Öyle olur ki söz ağızdan çıktımı artık çok geçtir. Dil konuştuğu zaman o söz yaydan fırlayan bir ok, tabancadan çıkan bir mermi gibi hedefini arar artık.

Öyle sözler çıkar ki ağızdan bilinmez kim yaralandı, kim öldü, kim kaldı. Bilinmez ortaya ne sonuçlar çıktı. Bilinmez Allah (cc) razı oldu mu yoksa gazaplandı mı? Herkesin gafil olduğu bu konuda Müslüman kimse Allah Rasülü'nün (sav) şu buyruğunu düşünür ve bu uyarı gereği hareket eder:

عن أبي هريرة -رضي الله عنه-: «من كان يؤمن بالله واليوم الآخر فليقل خيراً أو ليصمت...»

"Allah'a ve ahiret gününe iman eden kişi mutlaka ya hayır söylesin ya da sussun..."³

İmam Nevevi (rh): "Bu hadis, söz yararlı ve hayırlı olmadıkça kişinin konuşmamasının gerektiğini açıkça belirtmektedir. Kişi ne zaman sözün yarar sağlamasından şüphe ederse konuşmamalıdır."

Müslüman konuşmadan önce düşünür, haram varsa, gereksiz boş söz varsa, konuştuğu hayır değil şer ise susar, konuşmaz. Bilir ki ağızından çıkacak her şey görevli melekler tarafından yazılıyor:

إِذْ يَتَلَقَّى الْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ قَعِيدٌ
مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ

"Onun sağında ve solunda oturmuş, kaydeden (iki melek vardır). Bir söz telaffuz ettiği an, yanında hazır bulunan bir gözetleyici vardır."⁴

Kıymetli Kardeşim! Allah'ın (cc) biz kulları için haram kıldığı şeyleri ve büyük günahları bir düşün. Görülecektir ki bunların büyük bir kısmı dille ilgilidir. Mesela yalan söylemek, iftira atmak, gıybet, dedikodu, lakap takmak gibi günahlar bunlardandır. Kişi eğer diline sahip olursa bu günahlara da düşmeyecektir.

Ama şu da bir gerçektir ki dille işlenen günahlar kişi için çok kolaydır. İslam alimleri bu konuda dilin en kolay günah işleyen organ olduğunu söylemişlerdir. Başka organlar ile işlenen günahlarda ise ayrı çaba harcayacak ve dolayısıyla zorlanacaktır. Ama bir Müslüman bir anlık söz ile çok kolay yalan söyleyebilir, iftira atabilir, lakap takabilir, gıybet edebilir. Bu yüzdendir ki diğer organlar, her sabah dile Allah'tan korkması konusunda uyarıda bulunurlar:

عن أبي سعيد الخدري -رضي الله عنه- عن النبي -صلى الله عليه وسلم- قال: «إِذَا أَصْبَحَ ابْنُ آدَمَ، فَإِنَّ الْأَعْضَاءَ كُلَّهَا تَكْفُرُ اللِّسَانَ، تَقُولُ: اتَّقِ اللَّهَ فِينَا، فَإِنَّمَا نَحْنُ بِكَ؛ فَإِنْ اسْتَقَمَّتْ اسْتَقَمْنَا، وَإِنْ اعْوَجَجَتْ اعْوَجَجْنَا.»

Ebu Saîd el-Hudrî'den (ra) merfu olarak rivayet edilen bir hadiste Nebî (sav): "İnsan sabahlayınca, bütün organları dile başvurur ve şöyle derler: Bizim haklarımızı korumakta Allah'tan kork. Biz ancak senin söyleyeceklerinle ceza görürüz. Biz, sana bağlıyız. Eğer sen doğru olursan, biz de doğru oluruz. Eğer sen eğrilir, yoldan çıkarsan biz de sana uyar, senin gibi oluruz."⁵

⁴ (50/Kaf 17,18)

⁵ (Tirmizi)

³ (Muttefekun aleyh)

Bütün organlarımız dilden endişe ederken, Allah (cc) ve Rasulu (sav) bizleri bu kadar uyarırken bu konuya gereken önemi verip dilimize dikkat ediyor muyuz? Oturup kalktığımız ortamları, arkadaş meclislerimizi bu esas üzerine ayarlayıp, seçiyor muyuz? Dostluklarımızı bunlar üzerine kuruyor muyuz? Bir bakalım meclislerimize, dostluklarımıza, ilişkilerimize; neler konuşuluyor, neler işitiliyor, ne ameller işleniyor? Ey kardeşim! Bak ve düşün, düşün ki dersler çıkar.

Meclisinde gıybet mi var? İftira mı var? Dedikodu mu var? Hiç biri yok sadece "duyduklarımızı aktarıyoruz bazen" diyorsan, meclisinde "şöyleymiş", "duydum" "böyleymiş", "bende duydum", "diyorlar" gibi bilinmeyen, sadece kulaktan kulağa yayılan sözler konuşuyorsan ya da konuşuluyorsa kusura bakma kardeşim sen bir YALANCISIN. Kastın yalan söylemek değilse bile bu böyledir:

عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم , كَفَى بِالْمَرْءِ كَذِبًا أَنْ يُحَدِّثَ بِكُلِّ مَا سَمِعَ

Ebu Hureyre'den (ra) Rasulullah (sav): "Her duyduğunu söylemesi kişiye yalan olarak yeter!"⁶

İmam Nevevî (rh): "Kişiye günah olarak her duyduğunu söylemesi yeter." sözünden maksat şudur: 'İnsan genellikle doğruyu da yalanı da işitir. Bunları bir ayırım yapmadan her duyduğunu söyleyince ister istemez yalan haberleri de doğruymuş gibi nakletmiş olur. Dolayısıyla yalancı durumuna düşer. Çünkü yalan gerçeğe aykırı olan bir şeyi, gerçekmiş gibi haber vermekten ibarettir. Bunda, bu haberi veren kimsenin yalan söylemeyi kast edip etmemesi de neticeyi değiştirmez. Yani onu yalan söylemiş olmaktan kurtarmaz."

Müslüman bilgisizce konuşmaz, dinlemez, peşine düşmez. Çünkü bilgisi olmayan şeylerle ilgili göz, kulak ve kalbin sorumlu olduğunu bilir, bilmelidir de.

وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا

"Hakkında kesin bilgi sahibi olmadığın şeyin peşine düşme. Çünkü kulak, göz ve kalp, bunların hepsi ondan sorumludur."⁷

Kardeşim! İstikamet bulmak, istikamet üzeri olmak istiyorsan diline sahip çık, dilini tut. Çünkü dili tutmak istikamet üzere olabilmenin sebebidir.

Muaz bin Cebel (ra) anlatıyor: "Ya Rasulullah! Beni cennete sokacak ve cehennemden uzaklaştıracak bir ameli söyler misin?" Şöyle dedi:

– Sen büyük bir şey hakkında soru sordun. Muhakkak ki bu ancak Allah'ın kolaylaştırdığı kişilere kolay gelir. Allah'a ibadet edersin, O'na hiçbir şeyi ortak koşmazsın, namazı kılar, zekatı verirsin, Ramazan orucunu tutar, beyti (Kabe'yi) hac edersin..."

Daha sonra şöyle dedi:

– Sana hayır kapılarını göstereyim mi? Oruç bir kalkandır, sadaka suyun ateşi söndürdüğü gibi hataları (günahları) söndürür, bir de kişinin gecenin ortasında kalkıp namaz kılmasıdır. Daha sonra şu ayeti okudu: "...yanları yataklarından uzaklaşır... Yaptıklarından dolayı..." (Secde, 16-17)

Daha sonra şöyle dedi:

– Sana işin başını, temel direğini ve zirvesini haber vereyim mi?

– Evet, ey Allah'ın Rasulü!

⁶ (Müslim)

⁷ (17/İsra 36)

– İşin başı İslam'dır, temel direği namazdır, zirvesi ise cihaddır.

Daha sonra şöyle dedi:

– Sana bütün bunların özünü haber vereyim mi?

– Evet ya Rasulullah!

Eliyle dilini tuttu ve "İşte buna hakim ol" dedi. Ben "Ey Allah'ın Peygamberi! Biz konuştuğumuz şeylerden dolayı da sorgulanacak mıyız?" dedim. Rasulullah sallallahu aleyhi ve sellem "Annen seni kaybetsin Ey Muaz! İnsanları yüzüstü yahut da burunları üzerine cehenneme sürükleyen dillerinin ekip biçtiklerinden başka bir şey midir?" dedi.⁸

Bu hadise baktığımızda hadisin başından sonuna kadar Peygamber (sav) İslam'dan, şartlarından, hayırlı amellerden, İslam'ın başının, direğinin ve zirvesinin ne olduğundan bahsediyor. Ama sonuna doğru geldiğinde bütün bu işlerin, baştan beri saydığı şeylerin temeli, esası olarak dili söylüyor. Kardeşim! Bütün bu sayılan amelleri yapabilmek, istikamet bulmak ve neticesinde cehenneme yüzüstü atılmamak için dili tutmak gerekir.

Süfyan İbnu Abdillâh (ra) anlatıyor: "Ey Allah'ın Rasulü, uyacağım bir amel tavsiye et bana!" dedim. Şöyle buyurdu:

"Rabbim Allah'tır de, sonra dosdoğru ol!" buyurdu.

"Ey Allah'ın Resulü, benim hakkımda en çok korktuğunuz şey nedir?" Eliyle dilini tutarak: "İşte bu!" buyurdu.⁹

Elbette dille ilgili söylenecek, yazılacak birçok söz var, ama bütün bu hatırlatmaların ışığında İbn Kayyum'ın bir sözünü aktararak yazımı sonlandırmak istiyorum:

"Görürsün ki nice insan günah işlemekten, zulmetmekten, kötülük yapmaktan korkar ve uzak durur. Hatta misvakı bile bırakmaz, bazı mekruhlar onun gözünde haramdır. Bazı mubahları bırakır. Hakkında şüphe olan şeyleri terk eder. Halbuki dilleri bıçak gibi ölü ve yaşayanların namuslarını parçalamaktadır ama bu durum onun umurunda değildir."

⁸ (Tirmizi, İbn Mace, Ahmed)
⁹ (Tirmizi)

Bizi Twitter'da Takip Edin!

<https://twitter.com/takvadergisi1>

KERBELA'NIN KARA YÜZLÜLERİ

Mustafa Yakupoğlu

Tarih ilmi kendi içinde nice aydınlık yüzleri barındırdığı gibi, aynı zamanda nice karanlık yüzleri de kendi içinde barındırmaktadır. Her güzel hadisenin aydınlanmış kahramanları olduğu gibi, her kötü hadisenin de karanlık failleri vardır. Ancak tarihin en karanlık yüzleri hiç şüphesiz Kerbela hadisesinin müsebbipleridir. İslam tarihinin kara bir lekesi olan Kerbela hadisesinin Müsebbipleri kimlerdir diye soracak olsak, akla ilk gelen kişi Yezid'dir. Tarih hakkında bilinen yanlışlardan biride Yezid'in Hüseyin'i (ra) kasıtlı bir şekilde öldürttüğüdür. Evet, Yezid bu hadisenin baş aktörlerindendir, lakin ne Hüseyin'in (ra) öldürülmesini bizatihi emretmiştir nede bu hadisenin tek sorumlusu değildir. Bu ayki yazımızda Allah subhanehu'nun izni ve inayetiyle bu hadisenin kara yüzlülerin kim olduğunu anlatmaya çalışacağız. Sa'y ü gayret bizden tevfiğ Allah'tandır.

Sonuçların sebeplere tabi olması usul literatüründe meşhur olan kaidelerden biridir. Her ne kadar sebeplerin varlığı sonucu kaçınılmaz kılmasa da, sebeplerin var olmadığı bir ortamda sonucu konuşmak yada bir neticenin varlığını iddia etmek abestir. Kerbela faciasının yaşanmasına sebep olan müsebbiplere gelince, Kerbela hadisesinin en baş müsebbibi, Hüseyin'i (ra) Medine'den Kufe'ye çağıran Kufe halkıdır. Zira bu hadisenin gerçekleşmesinin arka planında var olan en büyük sebep Kufe halkının bir biri ardınca yazdıkları mektuplarla Hüseyin'i (ra) Kufe'ye gelmeye ikna etmeleridir. Bir çok Sahabe, Medine'den ayrılmaması konusunda Hüseyin'i (ra) uyarmalarına, gitmemesi konusunda ısrar etmelerine rağmen, Hüseyin (ra), Kufe halkının yazdıklarına güvenerek Medine'den Kufe'ye doğru harekete geçmiştir. Ancak Yezid'in Numan bin Beşir'i görevden alıp yerine Ubeydullah bin Ziyad'ı atamasının akabinde, Kufe halkı Hüseyin'e (ra) verdikleri sözden tutmayıp onu yüz üstü bıraktılar, onu desteklemeye koşmadılar. Aksine Hüseyin'i (ra), kendisiyle çarpışmaya ve onu öldürmeye gelen orduyla baş başa bıraktılar.

İbni Hacer el-Askalanî, Hüseyin'in (ra) şehid edilmesinde Kufe halkının tutumunu değerlendirerek der ki: "İnsanların, Kufe halkının geneli, ondan kaçmaya ve onu terk etmeye başladılar. Hüseyin (ra) beraberinde bulunanlar Kufe ordusu ile karşı karşıya geldiğinde, Hüseyin (ra) Kufe halkının önde gelenlerine şöyle sesleniyordu: "Ey Şebt bin Rib'i! Ey Hicar bin Ebcür Ey Kays bin Eş'as! Ey Yezid bin Haris! Bana mektup yazarak meyveler olgunlaştı, etraf yeşillendi, herkes toparlandı, diyenler siz değil miydiniz?"

Hüseyin (ra) böyle öne atılıp Kufe'nin ileri gelenlerine seslendiğinde, onlar, "Biz böyle bir şey yapmadık" diyerek Hüseyin'i (ra) yalanladılar. Bu cevap üzerine büyük bir şaşkınlık yaşayan Hüseyin (ra) dedi ki: "Subhanallah! Bilakis hem de vallahi siz bunu yaptınız." Kısa bir süre içinde yaşadığı şaşkınlığı üzerinden atan Hüseyin (ra) devam etti ve dedi ki: "Ey İnsanlar! Eğer gerçekten beni istemiyorsanız, önümden çekilinde, bende sizden ayrılıp güvende olacağım yere, Medine'ye gideyim."¹

Tarihçilerin söylediklerine bakılırsa, buradaki itham Irak halkına yönelikti. Çünkü Hüseyin'in (ra) öldürülmesinden sorumlu olanlar onlardı. Nitekim Ümmü Seleme annemiz, Hüseyin'in (ra) ölüm haberini duyunca, Irak halkına lanet okumuş ve şöyle demişti: "Onu öldürdüler, Allah'ta onların iki yakasını bir araya getirmesin, onlara rahmetiyle muamele buyurmasın. Onu aldatıp zorla yanlarına istediler. Allah onlara lanet etsin."²

Bu hadiseye karşılık Abdullah bin Ömer'in (ra) Iraklılara karşı tutumu meşhurdur. Abdullah bin Ömer (ra) kendisine, "İhramlıyken sinek öldürmenin cezası nedir?" diye soran Iraklı heyete şöyle cevap verir: "Ey Iraklılar! Size şaşmamak

¹ (Ensabu'l-Eşraf, 3/227; Mevakifu'l-Muaraza fi Hilafeti Yezid, s.288)

² (Fezailu's-Sahabe, 2/782 Hasen bir isnad ile gelmiştir.)

elden gelmiyor. Siz Allah Rasulü'nün (sav) kızı Fatıma'nın ciğer paresini öldürüyorsunuz, bu konuda hiçbir şekilde sıkılmıyorsunuz, sonra da kalkıp ihramlıyken sinek öldürmenin cezasından bana soruyorsunuz, siz nasıl bir topluluksunuz?"³

Bağdadî, "el-Fark Beynel-Fırak" adlı eserinde der ki: "Kufeli Rafiziler gaddar ve cimrilikleriyle tanınırlar ve hep arkadan vururlar. Hatta onların tutum ve davranışları darb-ı mesel halinde hep şöyle söylenegeler: "Kufelilerden daha cimri ve pinti adam, Kufelilerden daha gaddar ve zalim insan" Nitekim böyle denmesinin üç sebebi vardır:

Birincisi: Kufeliler, Ali'nin (ra) öldürülerek şehit edilmesinden sonra Hasan'a (ra) biat ettiler, fakat Medain yollarında onu arkadan vurdular. Sinan el-Cufi bunu yapmıştı.

İkincisi: Hüseyin'le (ra) yazışarak onu Kufe'ye davet ettiler, Yezid'e karşı onun yanında yer alarak ona yardım edecekleri sözünü verdiler. O da onlara aldandı, Medine'den ayrılarak onların yanına gelmek üzer yola çıktı. Kerbela'ya geldiğinde onu aldattılar ve onun aleyhinde olmak üzere Ubeydullah bin Ziyad'ın etrafında tek bir el olarak hareket ederek Hüseyin'in üzerine saldırdılar. Böylece hem Hüseyin'i (ra) ve hem de ailesinin ve yakınlarının büyük bir çoğunluğunu Kerbela'da öldürdüler.

Üçüncüsü: Nitekim Kufeliler Hüseyin'in torunu, Ali'nin oğlu Zeyd'i de arkadan vurdular, onunla ettikleri biatlerini bozdular. Savaş şiddetlenince onu düşmanlarına teslim ettiler.⁴

İşte bütün bu sebeplerden dolayı en büyük sorumluluk Kufelilerindir. Başta en çok suçlu olanlar onlardır. Çünkü korktular ve verdikleri sözlerini bozdular.

Bu feci hadisenin ikinci baş sorumlusu da, Yezid'in bilinçli olarak Kufe valisi olarak atamış olduğu Ubeydullah bin Ziyad'dır. Onun Yezid'e muhalif olanlar üzerindeki baskı ve şiddeti adeta sonradan işleyeceği büyük cürmün bir mukaddimesi niteliğindedir. Nitekim Kufe'de Hüseyin'e (ra) vekaleten birinci naip olarak bulunan Müslim bin Akil ve onun yanında bulunan Murat kabilesi lideri Hani bin Urve'yi acımasızca katledişi malumdur. Onu bu derece cüretkâr kılsa Yezid'in onu desteklemesi ve yapmış olduğu bu cürümlerden dolayı onu onamasıdır. Nitekim Yezid'in ona yazmış olduğu mektuptaki ifadeleri bu durumun hakikatini ortaya koymaktadır. Yezid, Ubeydullah'a yazdığı mektupta şöyle demektedir:

"Asıl konuya gelince, eğer mesele dediğin gibiyse sen geri adım atmadın. Senin Yaptığın iş, atılğan, işini bilen kişilerin davranışdır ve senin saldırman da cesur kimselerin gösterdiği atılğanlıktan başkası değildir. Sen olması gerekeni yaptın ve iyide ettin. Benim sana olana güvenimi de ispatladın, beni düş kırıklığına uğratmadın."⁵

İşte Yezid'in bu ifadeleriyle cesaret vermesi, İbni Ziyad'ı daha gaddar davranmaya sevk etmiştir. Zaten İbni Ziyad doğal olarak da kötülüğe meyyal olan bir şahsiyettir. Siyasi dengelerin Yezid'in aleyhine döndüğü bir şehre vali olarak atanmasının sebebi de budur. Yezid'in Ubeydullah bin Ziyad gibi bir adamı ivedilikle vali olarak ataması, onun niyetini deşifre eden en mühim karinelerdendir. Zira İbni Ziyad'ın tahakkümünde olan bir beldede, muhaliflerini öldürmesi için emre hacet yoktur. Nitekim de öldürülmeleri gibi bir emir aldığı tarihi kaynaklarda sabit olmamış olsa da, Hüseyin'i (ra) ve ona yoldaşlık yapan bir çok kişiyi öldürmüştür ve Hüseyin'in (ra) ve beraberindeki Müslümanların öldürülmesinin baş müsebbiplerindendir.

³ (Ahmed bin Hanbel Müsned, H.5568 bu rivayet isnad yönüyle sahih bir rivayettir.)

⁴ (Bağdadî, el-Fark Beynel-Fırak, s.37)

⁵ (Mevakifu'l-Muaraza fi Hilafeti Yezid, S.293)

İbni Ziyad, kendince elde ettiği zafer sarhoşluğundan kurtulunca, ne kadar büyük bir hata işlediğini ve ne büyük bir yanlışın içinde olduğunu fark etmiş, hatta İbni Ziyad, en yakın akrabaları, ailesi ve çevresi tarafından aşağılanmıştı. Yaptığını yakınlarına hiç bir zaman onaylamamıştır. Nitekim İbni Ziyad'ın annesinin oğluna şöyle dediği rivayet edilir; "Yazıklar olsun, sen ne yaptın? Nasıl bir cinayet işediğinin farkında mısın?"⁶

İbni Ziyad'ın kardeşi Osman bin Ziyad'ında şöyle dediği rivayet edilir; "Allah adına yemin olsun ki, benim için Ziyad oğullarının burunlarına kölelik zincirinin takılarak tâ kıyamete kadar öyle kalmaları, onlardan birinin böyle bir cinayete imza atmasından daha sevimli gelirdi. Hüseyin asla öldürülmemeliydi." Kardeşi Osman bin Ziyad tarafından bu şekilde ağır bir tarzda tenkit edildiği halde, Ubeydullah bin Ziyad onun söylemlerine karşılık vermemiş, ona bir şey söylememiştir.⁷

Oysa İbni Ziyad'ın yapması gereken şey, Hüseyin'in (ra) isteklerine kulak vermesi ve onun Yezid'in yanına yada başka bir yere gitmesine izin vermesiydi. Zira Kufe halkının ihanetini anlayan Hüseyin'in (ra) artık Kufe'ye gitme gibi bir niyeti kalmamıştı.⁸

İbu's-Salah, "Fetvalar" adlı eserinde şöyle der, "Burada bilinen gerçek o ki, Hüseyin'in öldürülmesine kadar işi vardiyan emri veren Ubeydullah bin Ziyad'dır."⁹

Bu aktarılanlardan sonra söylenecek en doğru söz, birinci ve en başta gelen sorumluluk ve böyle kanlı bir olaydaki en büyük günah ve vebal İbni Ziyad'a aittir. Çünkü bu emri veren ve bu görevi yürüten kişi vali olarak odur. Hüseyin'in (ra) isteklerini geri çeviriyor. Tarih onun bütün yaptıklarını kınamış ve hiçbir

yaptığını onaylamamıştır. Çünkü zulümle, haksızlık ve baskıyla, ortalığı kan denizine çevirmekle idaresini sürdürmüştür.

Bu feci hadisenin bir diğer baş sorumlusu da, Yezid'dir. Yezid'e gelince, aslında Yezid, Hüseyin'in (ra) öldürülmesi taraftarı değildi ve böyle bir şey istemiyordu. Hatta Hüseyin'in (ra) Medine'den çıkmaması için gayret gösteriyordu. Nitekim bu amaçla Abdullah bin Abbas'a (ra) şu içerikte bir mektup yazdığı rivayet edilir;

"Öğrendiğimize göre doğudan bazı kimseler Hüseyin'e gelerek, onun için halife olması temennilerinde bulunuyormuş. Onların durumu hakkında sen hem deney sahibisin ve hem meseleleri çok iyi bilen birisin. Eğer böyle bir işe kalkışırsa, aramızdaki akrabalık bağları kesilir. Sen, kendi ailenin büyüğüsün ve onlar tarafından sözü dikkate alınan birisin. Hüseyin'i böyle bir işe kalkışmaktan menet ve ayrılığa fırsat verme."¹⁰

Yezid daha sonra aşağıdaki beyitleri, hem ona, hem Mekke ve hem Medine'de bulunan Kureyşlilere hitaben yazıyor.

Ey hareket etmek üzere adamlarıyla gizlice yola çıkan kişi!

Sonunu düşünmeden develeriyle hızlıca yola çıkan insan!

Yerlerinde ziyaret edilmesi uzak olan Kureyşlilere söyleyin,

Benimle Hüseyin arasında Allah için akrabalık vardır bilinsin.

Ey kavmimiz! Savaş ateşi sönmüşken, ne olur yakmayın

Barış ipine iyice sarılın ve ona sıkı sıkıya bağlı kalın

⁶ (Ed-Devletu'l-Emeviyye el-Muftera aleyh, S.322)

⁷ (El-Kâmil Fi't-Tarih, 2/582)

⁸ (Mevakifu'l-Muazara Fi Hilafeti Yezi, S.295)

⁹ (Emeviler önemi, Ali Muhammed Sallabi, S.821)

¹⁰ (Tehzibu'l-Kemal, 6/419 Mevakifu'l-Muazara, s.343)

İsyana kalkışmayın, çünkü isyan insanı yerden yere vurur

Bir kez isyan bardağından içildi mi orada vahamet başlar

Savaş sizden önce nicelerini de yanıltıp aldatmıştı

Tâ çağlar öncesinden, milletleri darmadağın etmişti

Kavminize acıyın, gelin onları tehlikelere sürüklemeyin

Nice kibir ve gurur sahipleri var ki bu, sonları olmuştur.¹¹

İbni Abbas'ında cevap olarak şunları yazar: "Umudum o ki, Hüseyin'in çıkışı, senin hoşuna gitmeyecek bir çıkış olmasın. Bununla beraber ben kendisine öğüdü terk etmiş değilim. Allah'ın bizi bir araya getirdiği birliği oluşturabilecek her toplantıda ve bu ateşi söndürecek her fırsatta ona gereken öğütte bulunmaktayım."¹²

Yezid'in yazdıklarını göz önünde bulduğumuzda olayların başlangıcı öncesinde kan dökmek gibi bir niyetinin olmadığını görüyoruz. Eğer böyle bir niyeti olmuş olsaydı Hüseyin'in (ra) Medine'den çıkmasına dahi izin vermeden bu işi sonlandırabilirdi. Zira bu, Hüseyin'in (ra) Kufe'deki taraftarlarına ulaşmasından sonra yapılacak bir müdahaleden daha ehvendi. Peki Medine'nin kutsal bir şehir olması buna engel olmuş olabilir mi? Daha sonrasında Hare vakası gibi bir olaya imza atmış olan Yezid için bu kutsallığın bir engel olduğunu söylemek pek de mümkün değildir. Tek bir hakikat var ki, oda Yezid'in kan dökmek gibi bir niyetinin olmamasıdır.

Nitekim Yezid'in, Hüseyin'in (ra) öldüğü haberini alınca ağlamaya başladığı ve şu sözleri söylediği rivayet edilir: "Ey Iraklılar! Hüseyin öldürülmeksizin ben sizin itaatinize razıydım. Kaldı ki baş kaldırmanın akıbeti bu olacaktı. Allah Mercene'nin oğluna

lanet etsin, iki yakasını bir araya getirmesin. Onu akrabalık bağlarına uymaksızın yakaladı. Allah adına yemin olsun ki, eğer onun yanında ben olsaydım, kesin olarak onu bağışlardım. Allah Hüseyin'e rahmetiyle muamele etsin."¹³

Bir başka rivayette de şöyle demiştir: "Vallahi eğer, onun yanında ben olsaydım, ömrümün bir kısmını feda etmekle de olsa savaşı önleyebileceğimi bilseydim, kesin olarak onu öldürmektense bu savaşı neye mal olursa olsun önlerdim ve onunla asla savaşmazdım."¹⁴

Ancak Yezid'in Hüseyin'in (ra) şehit edilmesi sebebiyle ağlamış olması ve İbni Mercane'ye lanet okumuş olması, ondan, ne onun kınanmasını kaldırır, ne de Hüseyin'i (ra) ve beraberindeki arkadaşlarını öldürenlerle aynı suça ortak olmaktan kurtarabilir. Çünkü Yezid, Hüseyin'in (ra) öldürülmemesi için çok açık emirler vermeye kadirdi. Şu noktanın altını kalın bir şekilde çizmek gerekir ki, Yezid kesinlikle Hüseyin'in (ra) öldürülmemesini de emretmedi. Ancak öldürülmemesinde emretmedi. Oysa Ubeydullah bin Ziyad'dan akıl ve hikmet çerçevesinde hareket etmesini isteyebilirdi. Bunu sırf Rasulullah'a (sav) olan yakınlıkları ve Müslümanların gönüllerinde edindikleri yerleri sebebiyle de olsa yapmalıydı, fakat Yezid bu yolu tercih etmedi.

Bu itibarla Hüseyin'in (ra) öldürülerek şehit edilmesinden Yezid'de sorumludur. Nasıl sorumlu olmasın ki! Hüseyin (ra) onun halife olduğu ve sorumluluk taşıdığı, o topraklarda egemen olduğu bir dönemde öldürüldü. Nitekim de onun döneminde yaşanan utanç verici bir kara leke olarak kaldı.

Dualarımızın sonu alemlerin Rabbi olan Allah'a hamd olsun..

¹¹ (İbni Kesir, el-Bidaye ve'n-Nihaye, 11/505)

¹² (Siyeru Alamin'in-Nubela, 3/304)

¹³ (Ensabul-Eşraf, 3/219-220, Mevakifu'l-Muaraza, S.282)

¹⁴ (Cuzkani, el-Ebatil vel-Menakir, 1/265 bu rivayetin senedindeki tüm ricaller sikkadılar lakin Şa'bi ve Medain arasında bir inkita, boşluk vardır.)

Kanalımıza Abone Olun!

<https://www.youtube.com/c/TakvaDergisi>

RASULULLAH'IN HİCRETİNDEN ÇIKARILACAK DERSLER

Bilal Özbuğday

bilalozbugday@takvadergisi.org

Rasulullah'ın (sav) hicretinden birden fazla ders çıkarılabileceğinden geçtiğimiz yazı bahsetmiştik. Ve çıkarılacak derslerden tevekkül anlayışı üzerine bir yazı kaleme almıştık. Çıkarılabilecek bir başka ders ise Müslümanın tedbir anlayışıdır.

Efendimiz hicret öncesinde ve esnasında birtakım tedbirler almıştır. Örneğin Ebubekir'in (ra) evine öğle saatlerinde Mekkeli müşriklerin asla dışarıya çıkmayacakları sıcak vakitte gitmişti. Daha sonrasında Medine tarafına değil de önce tam tersi istikamete yol aldı. Bununla birlikte kendilerine bir rehber tuttu, bu rehber ile kararlaştırmış oldukları vakitte buluştular ve yolun geri kalan kısmını farklı bir rota üzerinden kat ettiler. Yine Mekke içerisinden haberleri getirmesi için Ebubekir'in (ra) oğlunu görevlendirdi. Bununla birlikte Ebubekir'in (ra) kızını kendilerine erzak temin etmesi ve bir kölesinin ise kendilerinin izlerini silmesi için tayin etti.

Yine efendimiz kendisine planlanan suikasttan kurtulmak için Ali'yi (ra) yatağına yatırdı.

Bu hadise ve olaylardan bir netice ortaya çıkmaktadır. Bu netice de Müslümanın düşmanlarına karşı tedbirli olması

ve tedbiri elden bırakmamasının gerekliliğidir. Müslümanların işlerinde gizliliğin asıl olmasının gerekliliğini anlamaktayız.

Asıl itibariyle sadece efendimizin hicretinden değil hayatındaki başka kesitlerden de Rasulullah'ın (sav) Müslümanların işlerini gizlilik ile yönettiğini anlayabiliriz.

Efendimizin adeti savaşa gideceği yeri söylememesiydi. Darul Erkam'ı tercih ederken yine emniyet koşulları üzere bunu yapmıştı. Bunlar da işlerinde gizliliği tercih ettiğini göstermektedir.

Düşmana karşı tedbir ve emniyet konusu maalesef Müslümanlar tarafından tam anlaşılmamış ya da anlaşılabilirse bile ihmal edilmiş bir konudur. Kimi müminler bu konuların hiç farkında değildir. Kimileri de alınan tedbirlerin çekingenlik ve korkaklık olduğunu zannetmekte ve bunun şeri bir emir olduğunun farkında dahi değildir.

Allah Teâlâ şöyle buyurmaktadır;

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ

“Ey iman edenler! (Düşmana karşı) tedbirinizi alın.”¹

Bu ayetten de anlaşılacağı üzere düşmana karşı gizlilik ile müminlerin işlerini yürütmeleri, emniyet ve tedbir kurallarına riayet etmeleri namaz, oruç ve zekât gibi bir vaciptir.

Tedbir ya da emniyet ile kastettiğimiz şey şudur; Müslümanların sahip olmuş olduğu maddi ve manevi kazanımların, birikimlerin güvenliği ve rahatı için gerekli korunmanın sağlanmasıdır. Bu kazanımlar fertler, mallar veya planlar olabilir.

¹ (4/ Nisa 71)

Eğer bu konuyu şeri bir vacip olarak tanımlarsak bu konunun ihmal edilmesiyle müminlerin günahkâr olmamaları işten bile değildir. Böyle bir günahın işlenmesi ise müminleri muhalifleri ve düşmanları karşısında zafere ulaştırmaz. Çünkü günahlar ile Allah'tan uzaklaşılır, takva ile O'na yaklaşılar. Müminlerin zaferi elde etmelerinde yapacakları en büyük hazırlık ise takvayı kuşanmaları, günahları terk etmeleridir.

Bu konuda ilk ve en önemli kaide bilgi, güç ve aynı zamanda sorumluluktur. Tüm devletlerin istihbarat teşkilatlarının olması bu cümleyi kanıtlamaktadır. Aslında devletler istihbarat teşkilatları ile diğer devletler adına bilgi ve belgeleri toplamak ile birbirlerine galebe çalmaktadırlar. Bu bilgiler neticesinde güç ile savaşların, barışların ve yaptırımların gidişatı belirlenmektedir.

Bilgi aynı zamanda sorumluluktur. Yani senin bildiğin şeyi muhafaza etmen gerekmektedir. Müminlerin sırlarını muhafaza etmen, emanetlerine ihanet etmemen gerekmektedir. Şimdi bu satırların iyi anlaşılması için sahabeden iki örnek zikredeceğim.

Abdullah İbni Ömer'den (ra) rivayet edildiğine göre Hz. Ömer, kızı Hafsa'nın dul kaldığı zamandan bahisle dedi ki "Osman İbni Affân ile karşılaştım ve ona Hafsa'dan söz ederek "İstersen sana Hafsa'yı nikâhlayayım" dedim.

Osman "Hele bir düşüneyim, cevabını verdi. Aradan birkaç gün geçtikten sonra karşılaştığımızda, "Şimdilik evlenemeyeceğim" dedi.

Sonra Ebû Bekir'e rastladım. Ona da "İstersen sana kızım Hafsa'yı nikâhlayayım, dedim. O ise sustu, ağzını açıp da bir söz söylemedi. Bu sebeple ona Osman'a gücendiğimden daha fazla kızdım.

Aradan birkaç gün geçtikten sonra Hafsa'ya Rasulullah (sav) talip oldu. Ben de kızımı ona nikâhladım.

O sıralarda Ebû Bekir'le karşılaştığımızda bana "Hafsa'yla evlenmemi istediğin, benim de sana cevap vermediğim zaman herhalde bana gücenmişsindir, dedi. Ben "Evet, diye cevap verdim.

Ebû Bekir şunları söyledi "Bana bu konuyu açtığında sana bir cevap vermeyişimin sebebi, Rasulullah'ın (sav) Hafsa ile evlenmekten söz etmesidir. Elbette Rasulullah'ın (sav) sırrını ifşâ edemezdik. Şayet Rasulullah (sav) Hafsa ile evlenmekten vazgeçseydi, elbette onunla evlenirdim."²

Sâbit el-Bünânî'nin rivayet ettiğine göre Enes İbni Mâlik ona şunları söyledi:

Ben çocuklarla oynarken Rasulullah (sav) yanıma geldi, bize selam verdi ve beni bir işe gönderdi. Bu sebeple annemin yanına geç döndüm. Eve varınca annem "Niye geç kaldın? diye sordu. "Rasulullah beni bir işe göndermişti, onun için geciktim, dedim. Annem "Neymiş o iş? diye sorunca "Bu bir sırdır, dedim. Bunun üzerine annem "Rasulullah'ın (sav) sırrını kimseye söyleme" dedi."³

Bu iki rivayette de belki de bizlerin çok basit göreceği iki konu ve söylenilmekten çekinilen kişiler ise düşman değil bilakis dostlardır. Ancak sahabeler böylesi bir durumda dahi bir bilgiyi karşı tarafa vermekten çekinmişler. Bu bilgiyi karşılarında ki kişiye yük etmemişler, kendilerine verilen emaneti muhafaza etmişlerdir.

Bizler her şeyden haberdar olmayı, her şeyi bilmeyi bir meziyet zannediyoruz. Bir konudan haberi olmayan bir kişi aramızda ayıplanır hale geldi. Bir konu birisi tarafından bir mecliste açıldığında herkes açılan konu ile alakalı daha başka detaylar vermek suretiyle konudan haberdar olduğunu kanıtlama peşinde ne yazık ki.

² (Buhari)
³ (Müslim)

Elbette çok konuşan insan daha fazla hata yapar. Çok konuşan insan kendisinde emanet olan bilgileri daha çok ifşa eder. Dolayısıyla şunu bilmeliyiz ki bilgi bir sorumluluktur. Dolayısıyla her şeyi bilmek kişinin lehine değil bilakis aleyhinedir.

Bu rivayetlerden şunu anlıyoruz, eğer müminler bile birbirlerine bu şekilde davranıyorlar ise düşmanlarına bu konuda çok daha dikkatli olmaları gerekmektedir. Çok konuşma, ağız gevşekliği gibi problemlerden kurtulmalıdırlar. Müslümanın kendisini ilgilendirmeyen şeyleri terk etmesi gerekmektedir. İçerisinde var olan merak duygusunu bastırmalıdır. Kardeşleri kendisine bir bilgiyi vermediklerinde, bir husustan onu haberdar etmediklerinde kırılmamalı, gücenmemeli aksine sevinmelidir. Çünkü yükü ve sorumluluğu artmamıştır.

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا بَطَانَةً مِنْ دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا وَدُّوا مَا عَنِتُّمْ

“Ey iman edenler! Sizden olmayanlardan hiçbir sırdaş edinmeyin. Onlar size fenalık etmekten asla geri kalmazlar. Hep sıkıntıya düşmenizi isterler.”⁴

Mümin ancak alması gereken tedbirleri alarak üzerine düşen vacibi yerine getirebilir. Bununla birlikte düşmanlarına müminleri zelil edecek hiçbir kozu onlara vermemelidir.

Tedbirden gafil davranmak, Müslümanların sahip olduğu bir kazanımı ya da bilgiyi önemsememesi neticesinde düşmana kaptırmak Allah'ın düşmanlarının sevinmesi ve kendinin, Müslümanların ise küçük düşmesi anlamına gelmektedir.

Müslümanların düşmanları müminler gafil olsun isterler. Yaptıkları işlerde sebat ve başarı olmasın isterler. Bu bağlamda da müminleri küçük görürler. Ancak Müslümanlar, kazanacakları ketumluk ve alacakları tedbirler ile düşmanlarını kızdıracaklardır.

وَدَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ عَلَيْكُمْ مَيْلَةً وَاحِدَةً

“Kafirler arzu ederler ki, silâhlardan ve eşyanızdan bir gafil olsanız da size ani bir baskın yapsalar.”⁵

Dikkat edilmesi gereken hususlardan birisi de kişi bazen arkadaşlarını, yakınlarını hayırlara iletmek gayesiyle onları ilgilendirmeyen şeyleri onlara izah edebilir. Nasihat etmek ya da onları hayırlara iletmek, detaylarda kimin ne iş yaptığına gizli değildir. Bundan dolayı insanlara bir şey nasihat ederken ayetler ile, hadisler ile nasihat edilmelidir. Çünkü insanın kendi anı ve hatıraları sadece kendisine ait değildir. O anıların içeriğinde başka müminler de vardır. Aslında aynı zamanda onların sırlarını da ifşa etmiş olunmaktadır.

Aynı zamanda bir ameldeki gizlilik, o amelin sahibini riyadan da korur, ihlası konusunda daha ihtiyatlı bir yolu tercih etmiş olur.

Rabbim kafirlere karşı bizlere yardım etsin. Allahumme Âmin...

⁴ (3/ Ali İmran 118)

⁵ (4/ Nisa 102)

EVLİLİK ÖNCESİ FIKHI

Ayşe Ebrar

Hamd: yerleri gökleri ve bütün canlıları yaratan, rahmeti ve ilmiyle hikmetli yasalarını koyan, kullarının her türlü ihtiyacını gidererek en güzel yolu gösteren Allah'adır. Salat ve Selam: yeryüzünde insanlara en güzel şekilde örnek olan, zalimin karşısında durup, mazluma destek olan, Muhammed'in üzerine olsun.

Değerli abilerim ve ablalarım: Bizler evliliğin gerekliliği, erkek ve kadının fitratı ve sorumluluklarının örtüşmesini gördükten sonra evlenmek isteyen erkek ve kadının evlenmeden önce bilmesi gerekenlerden bahsedeceğiz. Kişi hangi işi yapacaksa onun fıkhnı bilmesi gerekir, eğer bilmezse o kişi hakkıyla yapamaz ve onun sonunda beklediği sonucu elde edemez. Evlilik: erkek ve kadının hayatlarını ömür boyu birleştirme niyetiyle gerçekleştirdikleri hukuki ve şerri bir birlik veya anlaşmadır.

Aile: Evlilik ve kan bağına dayanan karı, koca çocuklar kardeşler arasındaki ilişkilerin oluşturduğu toplum içindeki en küçük birlik ve topluluktur. Aile: evlilik yoluyla kurulur, üreme yoluyla genişletilir.

Evliliğin Şerri Hükmü

Kitap ve sünnette icma ile meşru kılınmış bir müessese olan evlenmenin dini kaynaklarda önemli bir yeri vardır, bundan dolayı aile hukukuyla ilgili Kur'an'da yetmiş ayeti kerime bulunmaktadır.

Hadis ve fıkıh kitaplarında da müstakil başlıklar altında bu konu anlatılmış ve genişçe yer verilmiştir. Evlenmeye bu kadar değer veren fıkıh alimleri, onun hükmünü tespit etmek ve kişilerin bu konudaki ferdi mükellefiyet derecesini ortaya koymak için çok önemli çalışmalar yapmışlardır.

Alimler, evliliğin hükmünü açıklarken, evlenecek kişilerin durumlarının farklılıklarını göz önüne alarak, birçok konuda ittifak etmiş, bazı ayrıntılı konularında ise ihtilaf etmişler. Biz özellikle çoğu alimin ittifak ettiği, evliliğin kişinin durumuna göre değişen, dört hükmünden bahsedeceğiz;

1- Bir erkek ve kadında evlenmediği zaman zina ve günahlara düşme tehlikesi bulunup, erkek de mehir ve nafakayı sağlayacak durumdaysa evlenmeleri farzdır.

2- Evli olmayan kişi şehvet hissine sahip, iradesi kuvvetli olup günaha girme tehlikesi yok ve maddi durumu da müsait olduğu takdirde evlenmesi sünnettir.

Rasulullah (sav) şöyle buyurur: "Ey gençler cemaati! Sizden evlenmeye gücü yeten evlensin. Çünkü evlenmek gözü haramdan en çok çevirici ve ırzı haramdan en çok koruyucudur. Evlenmeye gücü yetmeyen oruç tutsun, çünkü oruç onun için şehvet kırıcıdır."¹

3- Bir kimse, evlendiği zaman, cinsi yönden bir sorunu var ve eşini tatmin edip görevini yapamayacak veya erkek de hanımının nafakasını temin edemeyecekse o kişinin evlenmesi haramdır. Burada bir insanın hakkı olandan mahrum olması vardır.

¹ (Buhari - Müslim)

4- Bir kişide eşinin haklarına riayet edemeyecek kadar huysuzluk, geçimsizlik ve psikolojik sorunlar varsa evlenmesi mekruhtur. Çünkü Allah'u Teala evliliği ailede huzur ve saadeti temin etme ve imanlı, şahsiyetli çocuklar yetiştirebilmesi için koymuştur. Bu şekilde psikolojik sorunları olan birisinin, evlilikten beklenen sonucu elde edememe ve başkasına zulmetme tehlikesi vardır.

وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا
لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي
ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ

"Kendilerinde huzur bulasınız diye sizin için nefislerinizden eşler yaratması, aranızda sevgi ve merhamet kılması da o'nun ayetlerindendir. Şüphesiz bunda düşünen bir toplum için elbette ibretler vardır."²

Bu şekilde hasta olan bir kişiyle yapılacak evlilik, evlilikten amaçlanan huzura ulaşmadığı gibi aksine eşinin huzursuzluğuna ve ona zulmetmeye sebep olacaksa böyle bir evliliği yapmamak daha iyidir.

İslam'da Evlilik Yaşı

İslam'a göre evlilik için belirtilen kesin bir yaş sınırı yoktur. Ergenlik çağına gelen kişi kendi durumuna göre uygun olan yaşta evlenebilir. Evlilik biyolojik bir ihtiyaçtır, insanların bünyesine ve şartlarına göre değişir. Biyolojik olarak evliliğe ihtiyaç duyan kişi evlenmelidir.

Allah ve Rasulü'nün sünnetini yerine getirmek, evlilikten vaat edilen sevaplara ulaşmak ve hayırlı nesiller yetiştirmek isteyen erkek ve kadın, ergenlik çağına ulaşmış evlenmeye bir engeli yoksa, istediği yaşta evlenebilir.

Rasulullah (sav) efendimiz şöyle buyurur; "Ey Ali! üç şeyi geciktirme; vakti geldiğinde namaz kılmayı, hazır olduğunda cenazeyi defnetmeyi, dengini bulduğunda evlenmeyi."³

İslam'a Göre Eş Seçimi

Erkek ve kız kardeşlerim; ömür boyunca birlikte yaşamak istediğin bir kimseyi seçmek istiyorsun, bundan dolayı kimi seçtiğine çok iyi bak.

İnsanın bu dünyada hiçbir seçimi (dini konular hariç) eş seçimi kadar önemli değildir. Bu yaptığım seçim senin mutlu veya mutsuz olman konusunda çok önemli bir role sahiptir, bundan dolayı bu konuyu ciddiye alıp evleneceğin kişiyi araştırmalı ve onun hakkında istişareler yapmalısın. Bazı insanların o kişiyi övmeleri seni duygusal olarak etkilenmeye ve o kişinin benimsediğin bir cemaatin ferdi, sevdiğin bir hocanın talebesi veya değer verdiğin bir ailenin oğlu- kızı olması seni yanlış karar vermeye sevk etmesin, çünkü sen evliliği; cemaatle, hocayla ve aile ile değil o kişiyle yapacak ve gece gündüz hayatını onunla paylaşacaksın.

Bir cemaatin fertleri, bir hocanın talebeleri, bir ailenin bütün çocuklarının iyi ve mükemmel olması söz konusu olamaz, onların arasında da her yerde olduğu gibi ahlakı iyi olanı da olmayanı da olabilir. Rasulullah'ın Sahabelere öğrettiği dua ile, istişareden sonra, istihare yapmalı ve doğru kişiyi seçmeyi Rabbinden istemelisin.

² (30/Rum 21)

³ (Tirmizi Salat,13 / Tirmizi Cenaiz,73)

İslam'a Göre Eş Seçimindeki Kıstaslar

1-İmanlı ve Dindar olması; Kardeşim, biz Allah'a iman ettikten sonra müşriklerle değil de Müslümanlarla dostluk kurmak zorundaysak aynı şekilde müşrikle değil Müslümanla evlenmeliyiz. Bu, hükümlerine boyun eğdiğimiz Rabbimizin emridir.

وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتَّى يُؤْمِنَ وَلَآمَةً مُؤْمِنَةً
خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنْكِحُوا
الْمُشْرِكِينَ حَتَّى يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِنْ
مُشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ أُولَئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ
وَاللَّهُ يَدْعُوا إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ وَيُبَيِّنُ
آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ

“İman edinceye dek müşrik kadınlarla evlenmeyin, müşrik bir kadın hoşunuza gitse bile mümin bir cariye ondan daha hayırlıdır, (kadınlarınızı) iman edinceye dek müşrik erkeklerle evlendirmeyin, müşrik bir erkek hoşunuza gitse bile köle bir mümin ondan daha hayırlıdır. Bunlar (müşrik erkek ve kadınlar) ateşe davet ediyorlar. Allah ise kendi izniyle cennete ve bağışlanmaya davet ediyor, insanlar öğüt alsınlar diye (Allah) ayetlerini açıklıyor.”⁴

Bu konuda Rasulullah (sav) şöyle buyurur; **“Kadın 4 şey için nikahlanır, malı için, soyu soppu için, güzelliği için ve dini için, siz dindar olanı seçin (ki sıkıntı çekmeyesiniz).”⁵**

Kardeşim; Tercihini yaparken kendine şöyle bir soru sor; “Rabbim benim o kişiyle evlenmem ve ömrümü onunla geçirmeme razı olur mu?”

Unutma ki! Rabbimiz bizden dostlarımızı ve kardeşlerimizi seçerken bile imanlı ve takvalı olanları seçmemizi istiyor ki eşlerimiz bizim dünyada en yakınlarımızdır.

Dindar bir eş, her zaman haramlardan uzak olmaya çalışır ve eşini de haramlardan sakınmaya teşvik eder, böylece ailede takvalı insanlar oluşur.

Dindar bir eş, her daim Allah ve Rasülün emrettiği ibadetleri yapar ve eşini de buna teşvik eder, böyle bir ev Allah'a itaat üzere olan bir yuvaya dönüşür.

Dindar bir eş, dil afetleri, gıybet vb. kötü şeyleri konuşmaktan uzaktır, onun böyle olması eşinin de yapmamasına sebep olur ve kişinin dili ile başına açtığı sıkıntılardan kurtulurlar. Rableri onlara, O'nun kitabını yaşamaya teşvik edip O'nun sınırlarına riayet etmeleri sebebiyle, huzur ve bereket verecektir.

Böyle bir evde yetişen çocuklarda dinine düşkün, ahlaklı, şahsiyetli, Allah'a itaat üzere büyüyen çocuklar olacaktır. Hayatlarını Allah'ın emirlerine göre düzenleyen eşler ana konularda anlaşmış olurlar. Eşlerin Rasulullah'ı örnek ve önder olarak kabul etmeleri onun yaşayış biçimini model almaları, onları ortak bir noktada birleştirir.

2- İyi Ahlaklı Olması; İman ve dindarlıktan sonra evlenecek kişide aranması gereken en önemli özelliklerden biri de ahlaklıdır. Alimler; “Din ve ahlak ikiz kardeşlerdir.” demişlerdir. Kalplerin birbirine ısınmasında fiziki güzellik bir yere kadar değer taşıyabilir. Çünkü fiziki güzellik geçici, bir güzellik türü olup yanında ahlak olmazsa çok kısa sürede anlamını yitirir. Rasulullah (sav) şöyle buyurmuştur **“Size, dini ve ahlakı hoşunuza giden bir erkek, kızınızı istemeye gelirse onu evlendirin.”⁶**

⁴ (2/Bakara 221)

⁵ (Buhari, Nikâh Babı. /Müslüm)

⁶ (İbn-i Mace)

Peygamber (sav) bu hadiste dindar ve güzel ahlaklı kişinin tercih edilmesini istemiştir. Güzel ahlakla kastedilen şey sadece tatlı dil ve güler yüzlülük değildir. Bunların yanında kişinin kalple alakalı olan kötü vasıflarından da uzak olması gerekir. Kötü huylu bir insanla yaşamak çok zordur, ancak iyi huylu insanla yaşamak insana neşe ve mutluluk verir. İyi huyluluk iman olduğunun belirtisidir, kötü huyluluk da iman zayıflığının belirtilerindendir.

Kardeşim, şöyle bir düşünelim; Etrafımızdaki "Ahlakı iyi olmayan şahsiyetsiz, kibirli, nankörlük gibi kötü huyları olan insanlardan, eşimiz olmayıp ve her gün görmediğimiz halde nasıl da rahatsız oluyoruz. Peki her gün, gece gündüz, ömür boyu birlikte olduğumuz eşimizin böyle olması ne kadar da zordur. Eşi, güzel ahlaklı olmayıp geçimsiz olan bir kişiyi bu dünyada mal ve evlat gibi hiçbir şey hakkıyla mutlu edemez. Abdullah Bin Amr b. El As'dan (ra) rivayet edilen bir hadiste, Rasulullah (sav) şöyle buyurur; **"Dünya bir metadır (geçimlik) dünya metasının en hayırlısı da salih bir kadındır"**⁷

Selefin bazı alimleri; "Bir erkeğe verdikçe doymayan kadından daha büyük bir bela verilmemiştir." derler.

3- Ailesel Asalet: Bu iki tarafın da sahip olması gereken önemli özelliklerdendir. Çünkü evlenilmek istenilen kişi adı geçen ailenin veya sülalenin bir parçasıdır. Yani o aileyi bir ağaç kabul edersek bu kişi de o ağacın bir dalı olmuş olur. Bu dal adı geçen ağacın köklerinden beslenerek büyür. Evlenmek istenilen bu kişi ailesinin ahlaki, ruhsal, fiziksel ve bedensel özelliklerinin birçoğunu kalıtım, eğitim, ortam, gelenek ve benimseme gibi yollar ile kendinde bulunduracaktır.

Rasulullah (sav) şöyle buyurdu; **"Nutfediniz için araştırıp seçin (uygun kadın bulun) ve size denk olacak kadınlar ile evlenin."**⁸

Osman b. Ebul As Es Sekafi (ra) evlenmek için hayırlı bir seçim yapmaları hususunda çocuklarına şu tavsiyede bulundu; "Ey fidan dikmek üzere evlenmek isteyen çocuklarım! Her kişi fidanını nereye dikmek isterse oraya dikkat etsin asaletten uzak, kötü şey ve kan pek az temiz nesil üretir. O halde biraz gecikse de arayın araştırın." Çocuklar için hayırlı ve iyi bir anne seçme konusunda Ömer b. Hattab (ra) kendisine çocuğun babası üzerindeki hakkı nedir diye soran kimseye şu cevabı vermiştir; "Annesini iyi araştırıp seçmesi ismini güzel koyması ona Kur'an'ı öğretmesidir." Biyolojik ve genetik olayların ispatlanmasına göre çocuk anne ve babasının fiziksel, ruhsal, akli vb. sıfatlarını duyduğu anda kazanıp kendisiyle birlikte getirmektedir. Zeynep binti Cahş (ranha) Rasulullah (sav) efendimizin halasının kızıydı. Peygamber efendimizin evlatlık edindiği Zeyd Bin Harise (ra) ile evlenmişti ve bu evliliğin dünürçülüğünü bizzat Rasulullah (sav) yapmıştı.

Zeynep binti Cahş (ra) ve ailesi böyle bir evliliği istemedikleri halde sırf peygamber efendimizin ısrarı üzerine rıza göstermişlerdi. Zeyd (ra) eşi Zeynep'i kendisine manen denk bulmuyordu. Bu durum manevi uyuşmazlığa sebep oluyordu, nitekim evliliklerin birinci yılı hüznü bitmişken Zeyd (ra) peygamber efendimize gelerek; Ya Rasulullah! Ben ailemden ayrılmak istiyorum, dedi.

⁸ (İbni Mace)

⁷ (Müslim)

Peygamber efendimiz cevaben; **“Zevcenî tut boşama! Allah’tan kork”** buyurdu. Fakat Zeyd (ra) ferasetiyle, Zeynep’in (ra) yüksek bir ahlakla yaratılmış olduğunu ve onun kendisini Zeyd’e uygun görmediğini hissediyor ve kendisini de ona eş olacak fıtratta manen denk bulmadığını düşündüğü için boşadı.

4- Birbirlerine Denk Olmaları:İki eşin birbirine denk olması demek; Kız ve erkek arasındaki uyumluluk, denklik ve eşitlik gibi konuların var olması demektir. Diğer bir ifade ile iki eşin birbirine yakışması demektir. Evlilik iki insan ile iki ailenin birbirine karışması demektir. İki taraf ahlaki ve ruhsal bakımdan ne kadar uyumluluk ve benzerlik taşırlarsa müşterek yaşamları da o oranda sağlam, tatlı, sürekli ve güzel olacaktır.

Eğer bu konularda uyumları az olursa yaşamları da o oranda kötü, acı ve mutsuz olacaktır. Denkliğin hangi konularda gerekli olduğu hususunda mezhepler arasında görüş farklılıkları vardır.

Hanefiler; Erkeğin dindarlık ve soy bakımından kadından aşağı olmaması gerektiği görüşündedirler.

Şafilere; Erkeğin dindarlık, soy, hürriyet ve meslek bakımından kadından aşağı olmaması gerektiği görüşündedirler.

Hanbeliler; Şafilere az bir fark ile yakındırlar.

Malikiler; Denklik yalnızca dindarlık ve vücut organlarının sağlamlığı konularında aranmalıdır.

Dikkat edilirse dindarlıkta denklik aranmasın da ittifak etmişlerdir.

5- Güzel Olması : Eş olarak mutlu bir aile ortamı kurmak isteyen ömürlerinin sonuna kadar samimiyet ve sevgi ile birlikte yaşamak isteyen iki insanın birbirlerini her yönden sevmeleri gerekmektedir. Bu nedenle boy ve güzellik gibi şeyler konusunda da birbirlerinden hoşlanmaları gerekir. Güzelliği bireyler üzerinde ölçüp tartmanın bir yasası ve ölçüsü yoktur. Bu insanların zevklerine bağlıdır.

Bir kişi bir kimsenin görüşüne göre güzel olabilir ancak aynı kişi başka bir kimseye göre çirkin olabilir. İmanlı ve karakterli bir kişi eşinin güzelliğinden hoşnut olduğunda kulağı, gözü ve fıkrı başkalarına yönelmeyecektir.

Muğire bin Şube (ra) bir kadın ile evlenmek istiyordu, peygamberimiz (sav) ona şöyle dedi; **“Git ve o kadını gör, çünkü görmek birbirinize ısınmanız için daha iyidir.”**⁹

Rasulullah (sav) evlenecek kişilerin birbirlerini fiziksel olarak beğenmeleri ve ısınmaları için görüşmelerini ve beğenirlerse öyle evlenmelerini tavsiye etmiştir.

Kardeşim! Güzellik meselesi, bağımsız olarak değil diğer özelliklerle birlikte değerlendirilmesi gerekir. Yani güzellik dindarlık, namus ve ahlak olmaksızın üstünlük olarak hesap edilmemelidir. Eğer bir kişide ahlak, iffet, asalet ve olgunluk yok ise ondaki güzellik hayır değil şerre sebep olur.

İffet, ahlak ve aile asaletinden yoksun büyüyen güzel bir kız için Rasulullah (sav) **“Çöplükte yetişen gül olarak”** bahsetmiştir.

Sonuç olarak yüzeysel ve fiziksel cazibeler bir süre sonra yok olup gidecektir. Geriye ise asli güzellik olan ahlak ve fıtrat güzelliği kalacaktır.

⁹ (Müslim, Nikah 74.75 / Tirmizi / İbni Mace)

6- Beden ve Ruh Sağlığı: Beden ve ruh sağlığı beraber yaşarken mutlu ve başarılı olma, imanlı ve ahlaklı çocuklar yetiştirmede önemli bir konuma sahiptir.

Bedensel ve ruhsal hastalıkların bazıları evliliğe zarar verecek kadar önemli ve ağır değildir. Ailede sorumlulukları yerine getirmeye engel olmadığı için bunlar ile yaşamayı göze alarak onları mağdur etmeden evlenmek isteyen kişiler olabilir.

Evlenmek isteyen kişi beden ve ruh olarak bir hastalığı varsa ve tedavisi mümkünse, tedavi olmaya da imkânı varsa evlenmeden önce tedavi olup ondan sonra evlenebilir. Yoksa tedavi edilmeyen ciddi bir hastalıkla evlenilmesi durumunda bir müddet sonra evliliğinde sorunlar yaşayacak ve boşanmak zorunda kalacaklar. Böyle olması durumunda iki tarafta zarar görmüş olacaktır.

Eğer çocukları olmuş ise bu zarar onları da etkileyecektir. Eğer evlenecek erkek ve kadının ikisi de hastaysa ve evliliği yürütecek kadar akıl ve beden gücü de varsa bunların arasındaki eşitlik olduğu için evlenebilirler.

İslam dini evliliğin gerekleri ve sorumluluklarını yerine getirmeyecek derecede hasta olan kişilerin evlenmesini yasaklamıştır. Bunlar; bedenleri tamamen felçli olan veya akıl sağlığı yerinde olmayan kişilerdir.

Evlenmek isteyen Kardeşlerime Birkaç Nasihat; Evlenmek isteyen kardeşim, öncelikle her konuda olduğu gibi evlilik konusunda da sana mutluluk ve saadet dolu bir yuva ve hayırlı ve takvalı bir eş nasip etmesi için Allah Teâlâ'ya dua etmelisin.

وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا
قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا

“Onlar ki; “Rabbimiz! Bize eşlerimizden ve çocuklarımızdan göz aydınlığı, sevinç ve huzur kaynağı olacak kimse-ler ihsan et. Ve bizi muttakilere imam/öncü kıl.” derler.”¹⁰

Dua; kulun işi konusunda Allah'u Teâlâ'ya güvenip ondan yardım istemesidir. Allah'u teala sonsuz gücüyle insana imkânsız gibi görünen her şeyi yaratabilir.

وَمَا تَشَاؤُنَ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ

“Alemlerin Rabbi olan Allah istemedikçe siz isteyemezsiniz.”¹¹

Biz insanların ilmi sınırlıdır. Bazen iyi sandığımız bir kişi, huysuz, ihlassız, geçimsiz olmasına rağmen insanlara güzel görünen riyakâr biri olabilir. Bazense hoşumuza gitmeyen sıradan bir kişi de samimi, ihlaslı, geçim ehli, Allah'ın ve insanların hakkını gözetan takvalı biri olabilir. İşte bundan dolayı evlenmek isteyen kişi Allah'u teâlâ'dan dini ve dünyası için hayırlı, dünya ve ahirette mutlu olacağı iyi bir insanla karşılaşmayı istemelidir.

Dua; insanın Allah'a olan tevekkülünün işaretidir. İşlerinde O'na güvendiğini ifade eder. Allah'u teala da kendisine güvenen kişiye her konuda yeter.

وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ

“Kim Allah'a tevekkül ederse o kendisine yeter.”¹²

¹⁰ (25/Furkan 74)

¹¹ (81/Tekvir 29)

¹² (65/Talak 3)

وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ وَكَفَى بِاللَّهِ وَكِيلًا

“Allah'a tevekkül et. Vekil olarak Allah yeter.”¹³

Kardeşim Evlilik Konusunu Basite Almamalısın; Aksine ciddiye almalı, onu bir ibadet gibi düşünmeli ve ona göre değerlendirmelisin. Bugün bizler ibadetin kapsamını daralttığımız için evliliği ibadet olarak göremiyoruz. Eğer Allah'u teala bizden bir şey istemiş ve onun nasıl yapılacağını da Peygamber (sav) aracılığıyla bize göstermişse o şey bir ibadettir. Her ibadet insana sorumluluk ve külfet yükler, külfetsiz ibadet de yoktur. Bunu anladığımızda evliliğin evcilik oyunu olmadığını anlar ve evliliği şakaya almayız. Namazı ne kadar ciddiye alıyorsak evliliği de o kadar ciddiye alırız.

Evlenince sorumlulukların olacak! Bir kişiye eş, çocuklarına anne veya baba olacaksın. Kendi anne babanın yanında eşinin anne babası da annen ve baban olacak. Yeri geldiğinde eşinin anne babasına hizmet edip onlarla ilgilenmen için Allah'u teala senin onlarla oturmana ve görüşmene kendi anne baban kadar izin vermiştir.

Evliliğin dinin bir bölümü olduğunu bilmeliyiz. Kendi içinde sorumlulukları, gerekleri, sevapları ve hesabı vardır. Rasulullah (sav) şöyle buyurmuştur;

“Kul evlendiği zaman dininin yarısını tamamlamıştır. Diğer yarısı içinde Allah'tan sakınsın.”¹⁴

Evlenmek İsteyen Kardeşim; Evleneceğin kişide görmek istemeyeceğin şeyi sen de yapma. Onun imanında ve amelinde ihlaslı biri olmasını istiyorsan

önce sen imanında ve amelinde ihlaslı ol. Onun Allah'tan korkup haramlardan sakınan biri olmasını istiyorsan önce sen Allah'tan korkan ve haramlardan sakınan bir kişi ol. Onun ahlaklı biri olmasını istiyorsan önce sen ahlaklı bir kişi ol. Öncelikle senin Allah katında iyi bir eşi hakedişin olsun.

Kardeşim Evliliği Bir Cihat Olarak da Görebilirsin; Tıpkı kalesini düşmandan korumaya çalışan bir asker gibi yuvanı korumalısın. Senin kaleni (yuvanı) yıkmak isteyen düşmanların ise şeytan, nefis, yeryüzünde iman ve iffetin yok olmasını isteyen tağutlar ve Müslümanların kötülüğünü isteyen münafıklardır. Sen, bütün bu düşmanlarına karşı tedbirli olup onların tuzağına karşı önlemler almalısın. Bugün bizler yaşadığımız cahiliye toplumunda çok daha dikkatli olmak zorundayız. Çünkü Allah için kurduğumuz yuvanın yıkılması için veya o ailenin huzur değil de huzursuzluk verecek bir yere dönüşmesi için pek çok sebep var. Bu nedenle bizlerin gerek kendimizi gerekse ailemizi her türlü küfür, haram, ahlaksız ve kötülüklerden koruması cihattır.

Kardeşim Evliliğin Bir İmtihan Olduğunu da Asla Unutma; Ve sabrın senin için en büyük azık olduğunu bil. Kendi kardeşlerinle bile aynı evde yaşarken bazı sorunlar yaşıyorsan, iki farklı insan, iki farklı kültür, iki farklı aileden olan insan ile de ömür boyu bir evi, bir yastığı, bir sofrayı paylaşacağın kişi ile de bazı sorunlar yaşayabilirsin. Bu nedenle evlenince bencil, egoist, 'Her şeyi ben bilirim' 'Kimse bana karışamaz' şeklinde tavırlarını terk edip, paylaşıcı, alçak gönüllü, istişare ve uyarıya açık, affedici, sabırlı, sır tutan bir ahlaka sahip olmalısın. Aksi takdirde evlilik imtihanından geçemezsin.

¹³ (33/Ahzab 3)

¹⁴ (Taberî, Beyhaki)

Hem bu dünyadan mutsuz olur, mutsuz eder, hem de ahirette hesabını veremeyeceğin veballerin altına girersin.

Ömer'in (ra) hilafeti zamanında bir adam, davranışlarını beğenmediği karısını şikâyet etmek üzere halifenin evine gelir, kapısının önünde oturur ve Ömer'in (ra) çıkmasını bekler. Derken içeriden bir gürültü kopar. Ömer'in (ra) hanımı, koca halifeye bağırıp çağırmakta fakat Ömer (ra) ağzını açıp da karısına tek bir kelime söylememektedir. Bu hali gören kapıdaki adam boynunu bükerek: "Bütün şiddetine ve sertliğine rağmen, üstelik müminlerin emiri iken Ömer'in (ra) hali böyle olursa benim derdime nasıl çare bulabilir?" diye düşünür ve kalkıp giderken Ömer (ra) dışarı çıkar. Adamın arkasından; "Hayrola derdin neydi?" diye seslenir. Adam da der ki "Ey müminlerin Emir'i! Karımın yanlış huylarını ve bana olan saygısızlığını şikâyet etmek üzere gelmiştim, senin karının da sana karşı olmayacak sözler söylediğini duyunca vazgeçip geri döndüm ve kendi kendime; "Müminlerin emiri karısıyla böyle olunca, benim derdime nasıl deva bulacak?" dedim.

O zaman Ömer (ra) adama şunları söyledi; "Kardeşim, karımın benim üzerimdeki hakları sebebiyle ona katlanmaya çalışıyorum zira o benim yemeğimi yapıyor çamaşırlarımı yıkıyor ve çocuklarıma bakıyor. Halbuki o bütün bunları yapmak zorunda değildir, üstelik gönlümün harama meyil etmesine engel olan da odur, bu sebeple onun yaptıklarına katlanıyorum." Bu sözleri duyan adam; Ey müminlerin Emir'i! benim karımda aynen öyle" dedi. Bunun üzerine Ömer (ra) adama; Haydi kardeşim karına katlanmaya bak! Hayat dediğin göz açıp kapayıncaya kadar geçiyor! Diye teselli etti.¹⁵

Kardeşim! Ahlaksızlık; Şer'i ölçülere göre evlenmen değil, meşru olmayan yerlerde ve internet gibi şeyler üzerinden harama bakman ve dinlemendir.

Maalesef bugün gençlerimiz evlilik istişaresi yapmaya utanırken, dizi ve filmlerdeki ahlaka ters şahsiyetler ve sahneler hakkında konuşurken utanmıyorlar.

Halbuki sahabeler haramlardan sakınma konusunda çok hassas olmalarına rağmen evlenmek istediklerini Rasulullah'a (sav) rahatlıkla söyleyebiliyorlardı.

Çok acı ki günümüz cahiliyesinde, evladı evlilik hakkında konuştuğunda, onu edepsizlik ile suçlayan fakat çocukları her gün televizyon karşısında uygunsuz gayri meşru ilişkileri canlandıran dizi ve filmleri veya elindeki telefon ile edebe ters videolar izlediği halde onu edepsizlik ile suçlamayıp uyarma gereği dahi duymayan anne ve babalar çoğaldı.

Evlenmek İsteyen Bekar Kardeşim; Bir kişiyle evlenmeye karar vermeden önce mutlaka o kişi hakkında güvendiğin ve sana doğru nasihatleri yapacak kişiler ile istişare et. (Onlara danış ve fikirlerini al)

Bu istişare ise ilk olarak senin mutluluğunu düşünen anne, baba ve büyükler ile yapılmalıdır.

Ailesini hiçe sayarak evlenen birçok genç huzursuzluktan bunalınca etrafında yardım isteyeceği bir büyüğü de bulamıyor. Ne kadar pişman olsa da "Bunu sen istedin!" sözünü duymak zorunda kalıyor.

Evlilik aceleye getirilmemeli, enine boyuna düşünüldüğü karar verilmelidir. Bazen bazı kişiler düşünüp araştırmadan kısa süre içerisinde karar veriyor evleniyor ve daha sonra bir hafta veya bir ay içerisinde boşandıklarını duyabiliyoruz.

Bu tarz olaylarda kadın; psikolojik ve duygusal olarak yıpranıyor aynı şekilde erkek de yıpranıyor ve kısa bir sürede başından geçen bu evlilikten dolayı kadına mehir ödemek zorunda kalıyor.

Rabbim mümin kardeşlerimin evli olanlarını da evliliklerini Allah'ın razı olacağı şekilde sürdürmelerini nasip etsin ve nesillerini hayırda öncü olacak kişiler olarak yetiştirmelerini nasip etsin. Bekarlara da hayırlı ve bereket dolu bir aile kurmalarını nasip etsin. Selam ve dua ile...

¹⁵ (Zehebi El- Kebair)

Rasûlullâh ﷺ Şöyle Buyurdu:

“Sahip olunan şeylerin en kıymetlisi;
zikreden bir dil, şükreden bir kalp,
kocasının îmanına yardımcı
olan sâliha bir eştir...”

TİRMİZÎ

BİLGİSAYAR DONANIM BİLEŞENLERİ GÖRÜNMEZ KAHRAMANLAR

Burak Eryılmaz

Geçen ay yazımızda bilgisayarın dahili donanımlarından bahsetmiştik. Bu ayki yazımızda ise olmasa da olacak ama olması ile hayatımızı kolaylaştıran, bizlere vakit kazandıran, belki hiç farkında olmadığımız görünmez kahramanlar olan harici donanımlardan bahsedeceğiz.

Dahili donanımlar program veya işletim sistemi tarafından verilen talimatları toplu olarak işleyen veya depolayan donanımlardır.

Çevresel bileşenler olarak da adlandırılan harici donanım bileşenleri, giriş veya çıkış işlevlerini kontrol etmek için genellikle bilgisayara harici olarak bağlanan donanımlardır. Bu donanım aygıtları, yazılıma talimatlar sağlamak (girdi) veya yürütülmesinden sonuçlar (çıkış) oluşturmak için tasarlanmıştır.

Bilgisayarı bir ev olarak düşünecek olursak dahili donanımları evin iskeleti, temeli olarak düşünebiliriz. Harici donanımları ise evin pencereleri, boyası, su tesisatı gibi düşünebiliriz. Ev boyası olmadan, su tesisatı olmadan olabilir işlevini kayıp etmez. Hatta penceresi bile olmayabilir. İşlevini yitirmez. Su ihtiyacını dışarıdan karşılırsın, karanlık ve havasız bir şekilde kalırsın ama sonuç olarak içinde kalabilirsin. Çok kullanışlı olmaz fakat alternatifin olmadığı bir

ortamda tercih edilebilir. Herkese hitap etmez belki ama spesifik bir kullanıcıya hitap edebilir. Ama temel parçaları olmasa durum bu şekilde olmaz. İskeleti olmasa, temeli olmasa, ev işlevini kaybeder. Spesifik kullanıcıyı geçelim, alternatifsizlik durumunda bile kullanılamaz. Dahili donanımlar bu olmazsa olmaz kısımları oluştururken, bilgisayarın ana işlevini korurken, harici donanımlar ise, son kullanıcıya rahatlık sağlıyor, bununla birlikte bilgisayarın kullanıcı portföyünü genişletiyor. Şimdi bu kullanıcının deneyimini kolaylaştıran, görünmez kahramanlarımız nelermiş bir bakalım.

Klavye ile başlayalım. Klavye hepimizin bildiği bir donanım. Bildiğimiz, sürekli kullanmış olduğumuz bir donanım. Laptoplardan tutun, masaüstlerine kadar bütün bilgisayarların olmazsa olmazı haline gelmiş olan klavye. Evet aslında kendisi olmazsa olmazlardan değil. Yani bilgisayarın çalışması için. Kullanıcı deneyimini üst seviyeye çıkarttı, bilgisayar ile iletişimimizi çok kolay bir hale getirdi fakat bilgisayar o olmadan da çalışır vaziyetteydi. Evet bilgisayarlar klavye olmadan öncede çalışıyordu. Bilgisayara delikli kartlar ile veya başka yöntemler ile girdiler veriliyordu. Şimdi zor ve eski yöntemler olmadan girdilerimizi kolay bir şekilde bilgisayara iletebiliyoruz. Yani tanımlayacak olursak klavye, kullanıcı tarafından bilgisayara veri veya mesaj göndermek için kullanılan bir giriş aygıtıdır. Birçok farklı klavye türü vardır fakat en yaygın olanı QWERTY klavyedir. Şimdi şöyle düşünebilirsiniz; "Olsun, sorun değil klavye olmasa bile ekran klavyesi var. Mouse ile ekran klavyesinden işimi görürüm." O zaman sıradaki harici donanımımız olan mouse'a geçelim.

Monitör sürekli bakmış olduğumuz o bilgisayar ekranı.

Evet mouse yani fare de bilgisayarın çalışması için olmazsa olmaz donanımlardan değil. Belki laptop kullanıcısı olarak zaten fare kullanmak yerine touchpad kullanıyorsanız da ama o imleci bir şekilde hareket ettiriyoruz. Bu donanımın sürekli kullanıyoruz belki ama farkına varmıyoruz. Ne zaman ki bozuldu o zaman farkına varıyoruz farenin bir ihtiyaç olduğunun. Fare, bilgisayar ekranlarında imleci veya işaretçiyi hareket ettirmek için kullanılan bir donanım giriş aygıtıdır. Ekrandaki nesneler ile etkileşimi sağlayan, elle tutulan bir donanımdır. Kablolu ve kablosuz modelleri vardır. Touchpad gibi alternatifleri vardır. Mouse ile yaptığımız işi klavye ile de yapabiliriz fakat bu çok fazla zamana mâl olur. Mouse işimizi çok daha hızlı bir şekilde yapıyor, zamandan tasarruf sağlıyor. Kullanıcı deneyimini olumlu yönde etkiliyor.

Tamam o zaman ekran klavyesini monitörden açalım. Nasılsa klavye farenin görevlerini yerine getirebiliyor muş. O zaman şimdi geçelim sıradaki harici donanımımız olan monitöre.

Bazen o olmasa da bilgisayar çalışır ve hoparlörden sesleri duyabiliriz. Zaten buradan şunu anlıyoruz monitör olmasa da bilgisayar çalışıyor. Monitör, bilgisayarınıza veya dizüstü bilgisayarınıza bağlanan elektronik bir görsel ekrandır. Bilgi işlem cihazı tarafından oluşturulan bilgileri, belgeleri veya görüntüleri görüntüleyen TV ekranına benzer bir çıkış cihazıdır. Yani görüntüleri, metinleri, videoları, oyunları, web sayfalarını ve daha fazlasını görüntülemek için kullanılır. Ama olmazsa olmaz değildir. Bilgisayar, monitör olmadan önce de çalışır vaziyetteydi. Fakat biz o an ne işle meşgul olduğumu ne yaptığımı göremezdik. Hesaplamalar için yapılmış olan o ilk bilgisayarların monitörleri yoktu. Bir kâğıda, hesaplanması gerekeni hesaplar ve sonucu çıkarırdı mesela. Böylece sonuç görülürdü. Veya bazen hiç çıktı bile olmaz yalnızca çalışır. Arkada dönen işi görmeyiz, görmemiz bile gerekmez. Ama eğer monitör olmamış olsaydı birçok kişi bilgisayarı kullanamayacaktı. Bilgisayarlar çalışacaktı fakat kullanıcılara hitap etmeyecekti. Ama ne demiştik, dahili donanımlar bir evin penceresidir. Monitör kullanıcıya açılan bir pencere olmuştur.

Yazıcılar bir harici donanımdır. Yazıcı da monitör gibi bir çıkış aygıtıdır. Yazıcı, sahip olduğumuz herhangi bir dijital veriyi yazdırmak için kullanılır. Bilgisayarımızdaki metinler, fotoğraflar gibi. Elimizde sadece dijital kopyası olan bir metni, yazıcılar ile kolay bir şekilde çoğaltabiliyoruz, kâğıda dökülebiliyoruz.

Monitör ile görüntü çıkışını sağlarken, hoparlörler ve kulaklıklar ile ses çıkışını sağlıyoruz. Çalışan videonun, ses kaydının içeriğini duyabiliyoruz. Hoparlör bilgisayarın elektromanyetik dalgalarını ses dalgalarına dönüştürür. Böylece elektrik sinyallerini ses biçiminde duyabiliriz. Kulaklıklar da bu işi aynı şekilde yaparken yalnızca bir kişinin duyabileceği şekilde ses çıkışını sağlar.

Mikrofon, kamera bütün bunlar harici donanımlardır. Ki bugün baktığımızda belki bir çoğumuz, bilgisayarımızı kullanırken bu ikisini kullanmıyoruz bile. Mikrofon, hoparlörün yaptığı işlemin tam tersini yapar yani ses dalgalarını elektrik sinyallerine çevirir. Bu ikisine benzer belki hiç kullanmadığımız ve almadığımız tarayıcı gibi harici donanımlarda vardır.

Kısaca, kasa içinde olan donanımlara dahili, kasa dışında bilgisayara bağladığımız donanımlara ise harici donanım diyebiliriz.

Bütün bu harici donanımlar içinde bazıları gündelik hayatımızda, bilgisayarları kullanırken bizlerin olmazsa olmazı haline gelmiştir. Ve bunların aslında olmadığı zamanların olduğunu belki bilmiyorduk belki biliyorsak bile unutuyorduk. Bir zamanlar mouse olmadan, monitör olmadan bilgisayar kullanılıyordu. Bilimsel hesaplamalar için kullanılır, savaşlarda kullanılırdı. Spesifik bir kullanım alanı vardı fakat kullanımdaydı. İnsanlar zaten kullanımda, zaten çalışıyor demedi ve daha da geliştirdiler. Ne ekleyebiliriz, nasıl daha kolay hale getirebiliriz diye çalıştılar. Ve bu çalışmaların karşılığında belki ilk hali ile kimsenin evine giremeyecek olan o bilgisayarları herkesin evine girebilecek bir hale getirdiler. Ve herkesin evine girmiş haldeyken bile insanlar bunlar için çalışmaya devam ediyor. Nasıl daha güzel hale getirebiliriz diye. Kimileri dertlendi, hevesi vardı bunu gönüllü olarak yaptı, kimileri maddi bir karşılık için yaptı. Ama bir şeyler yapıldı. Var olan bir sistem geliştirilmeye çalışıldı, geliştirildi ve geliştirilmeye devam ediyor. Buradan dersler çıkarmak gerekir. İyi kötü çalışan bir sistem varsa, oldu bu artık deyip bırakmamak, sürekli üstüne koymaya çalışmak gerekir.

İşte böyle görünmez kahramanlarımız bir zamanlar yoktu. Şimdilerde ise onlarsız bilgisayar kullanılmaz halde. Bilgisayarın çalışması için şart değil fakat bizler için şart. Bilgisayar onlar olmadan da çalışıyordu fakat bizimle iletişimi yoktu. Monitör gözümüz, mouse elimiz, klavye dilimiz oldu. O kahramanlar bilgisayarın bizlerle olan bağına sağladı ve belki bir çoğumuz bunu fark etmedi bile. Bu küçük şeyler bile böyle anlatılınca ne kadar önemliymiş değil mi? Peki kendi vücudumuza baktık mı? Biz harici donanımlarımızın kıymetini biliyor muyuz? Farkına varıyor muyuz? Şükrünü eda ediyor muyuz?

DAVET AHLAKI

Abdullah Talip

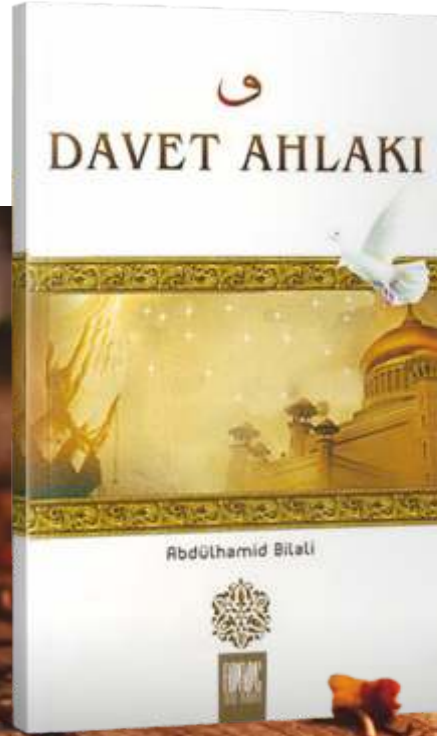
YAZAR: Abdulhamid Bilali

ÇEVİREN: Vahdettin İnce

YAYIN EVİ: Buruc

SAYFA: 160

Tarih boyunca Âdem'den (as) son ahir zamana kadar hak ile batıl amansız mücadelesini sürdürmeye devam etmektedir. İnsanlık Allah tarafından gönderilen elçilerin uyarılarına ve mesajlarına uydukları müddetçe huzur ve sükûnetin içerisinde olmuş; elçilerin uyarılarına kulak asmayan, yalanlayan dönemde de hep huzursuzluk, bataklık, kargaşa ve büyük felaket zuhur olmuştur.

Yaşadığımız ahir zamanda da bunlara şahit olmaktayız. Allah'ın dininden yüz çeviren toplum, şeytanın ve nefsin vesveselerine kapılıp doğru yoldan sapmış, ne kadar batıl var ise onunla hemhal olmaya devam etmiştir. Şirk, zina, faiz, dolandırıcılık, gayri meşru ilişki, adam öldürme, iftira, yalan, (vs) günahlarla maalesef çıkılması zor olan bir durum almıştır. Bunların üstesinden gelmenin ve bu girift durumdan çıkmanın tek çaresi toplumu doğru ve eksiklik bulunmayan "İslam dini" ne davet etmek ve bu hususta gayretli olmaktır.

Doğru yolu göstermek Allah'ın elinde olan bir durumdur. Doğru yolun tarafçıları ve özellikle de ilim sahibi olanlara peygamberlerin yolunu takip ederek, kendilerine olan bu davet sorumluluklarını yerine getirmeleri gerekmektedir. Ecri ve mükâfatı sadece Allah'tan isteyip, toplumuna İslam davetini ulaştırmaya çalışanlar ahirette büyük mükâfatları elde eden kimselerdir.

وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّنْ دَعَا إِلَى اللَّهِ وَعَمِلَ صَالِحًا
وَقَالَ إِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ

"Allah'a davet eden, salih amelde bulunan ve: "Gerçekten ben Müslümanlardanım" diyenden daha güzel sözlü kimdir?"¹

Davetin muhatabı insan kitlesi olması hasebiyle davetçiye büyük fedakârlık, tecrübe, ilim, sabır ve tatlı dili gerektiren bir misyon yüklenmektedir. Her insanın nefsi, yaşadığı iklimi, coğrafyası ve aile yaşantısı farklı olduğundan dolayı yapılacak davet ve üslup farklılık kazanabilir. İşte bu sebepten ötürü davetçiye büyük roller düşmektedir. Kur'an Kerim genel hatlarıyla insanların doğru yolu bulması için birtakım yollar göstermiş, bu hususta çizgiler çizerek insanın kendine bırakmıştır. Doğru yolu bulmak isteyen, çaba gösteren kimseye hidayet vereceğini haber vermiştir. Hidayet Allah'tan, çaba ve gayret ise insanın kendisindendir.

İslami bir düzen ve devlet isteyen herkes önce kendisini ve sonra da etrafında ki insanları bilinçlendirmeli ve buna göre hazırlıklarını yapması gerekmektedir. Başarılı ve güçlü bir çalışmanın hâsıl olması için cemaate, bir topluma ihtiyaç vardır. Bu yüzden Kur'an'da ve sünnette müminlerin beraber olmaları ve ayrılığa düşmemeleri bildirilmektedir.

Bu ay, kitap tanıtım köşemizde Abdulhamid Bilali'nin kaleme aldığı, Buruc yayınevinin neşrettiği "Davet Ahlakı" adlı kitap olacaktır. Okuyucular kitabın isminden "davetin önemi, fazileti vs" anlatılmakta diye anlamasınlar. Bilakis fert veya cemaat olan kişilerde olmaması gereken menfi davranışlar ve sorunlar ele alınmaktadır.

¹ (41/Fussilet 33)

Kitap üç bölümden oluşmaktadır;

Birinci bölümde; Kalbi niteliklerin ve nefsanî özelliklerin yanında bireysel oluşum zaafı ile bağlantılı konular yer almaktadır.

İkinci bölümde; Beceri zaafı, davetin gerektirdiği görevlerin ihmali ile ilgili konular yer almaktadır.

Üçüncü bölümde ise; Başkalarıyla uyumlu hareket etme zaafı ile ilgili sorunlar yer almaktadır.

Her bölümde ana başlıklarla birlikte, birçok konular ana başlığın altında yer almaktadır. Araştırma her sorunla ilgili olarak değişmez bir ahenk ve tutarlık çerçevesinde gelişmektedir. Önce sorun tanımlanıyor, ardından sorunun belirtileri izah ediliyor, ardından sebepleri inceleniyor ve en sonunda çözüm öneriliyor.

Elinizdeki kitap, yeryüzüne dağılmış davetçiler içinde, bir tanesinin deneyimlerinin bir bölümünü oluşturmaktadır. Amaç, davet sorunlarından birini görüp anlamak isteyen kimselerin kolaylıkla kavramalarını sağlamaktır. Bu kitap her davetçinin çok yakınında, kütüphanesinde uzanabileceği bir yerde olmalıdır. Başucu kitabı olsa yeridir.

Selam ve dua ile...

Rabbinin
yoluna,
hikmetle,
güzel öğütle
çağır.

ÇOCUKLARIMIZI NELERDEN VE NEDEN KORUYALIM?

Meryem Hafsa

Allah teâlâ dünya hayatını biz Müslümanlar için sınırlandırmıştır. İstedığımız gibi yiyip içemez, giyinemeyiz. Canımızın istediği gibi konuşamaz ve hatta yürüyemeyiz. Her söz ve fiilimiz bir ölçü ve kural dahilindedir. Hal böyleyken her şeyiyle sınırlandırılmış olan Müslümanın sınırsız internet kullanımı şaşılacak şeydir. Ebeveynler hem kendileri hem de çocukları için interneti aile internetine çevirmeli Youtube'u kısıtlı modda kullanmalıdır. Çocuğumuzun her halimizi modellediğini de düşünürsek internet kullanımında evvela kendimize çeki düzen vererek ona doğru bir örneklik oluşturmamız.

“Çocukluk bizim tam halimiz, büyü-
dükçe ondan eksiliyoruz. Çünkü
hayatımız boyunca çocuk olduğumuzda
inciniyoruz. Affedici olduğumuzda kul-
lanılıyor, dürüst olduğumuzda ceza-
landırılıyor. Küçük şeylerle mutlu oldu-
ğumuzda yadırganıyoruz. Geleceği dert
etmediğimizde kınanıyor, geçmişin yükü-
nü taşımadığımızda gamsız ilan ediliyo-
ruz. Böylece insanlardan gördüğümüz
bu muamelelerle zamanla bir yetişkine
dönüşüyoruz. Daha sonra hakikatin ne
olduğunu gördüğümüzde çabayı yeni-
den çocuk olmaya harcıyoruz. Çünkü
biliyoruz ki insan, çocuk gibi; yüce gönül-
lü, çabuk affeden, geçmişe takılı kal-
mayıp gelecek kaygıları da taşımayan bir
kimse olursa erdemli insan olur. “Diyen
düşünür ne de güzel ifade etmiş. Çünkü
çocuk öyle bir sistemle yaratılmıştır ki
değişmemek, bozulmamak için yalnızca
korunmaya muhtaçtır. Yeteri kadar
korunduğunda ise özündeki güzellikler
açığa çıkacak ve dışardan bir müdahale-
ye ihtiyaç duymadan erdemli/tam bir
insan olarak yaşamını sürdürecektir.

Çocuğu korumadaki önceliklerimiz
neler olmalıdır;

Çocuğun psikolojik ve biyolojik
sağlığını bozan çağımızın en önemli iki
unsuru dijital ekran ve ambalajlı ürünler-
dir. Çocuğun gözüyle görüp kulağıyla işit-
tikleri psikolojisini besler. Tükettiği gıdalar
ise bedenini besler. Bu ikisi arasında da
önemli bir bağ vardır. Allah Teâlâ'nın ina-
yetiyle çocuğun gelişimi süresince bu iki
önemli unsuru öğrenip dikkat ettiğimizde
çağımızda görülen birçok davranış
bozukluğunun önüne geçmiş olacağız.

Günümüzde dijital ekran ebeveynle-
rin en büyük zaafıdır. Çocukla düşünülen
anlaşmazlıklarda, çocuğun tutturmaları-
nda, kardeşler arası kavgalarda sunduğu-
muz yegâne seçenek, yöneldiğimiz tek
kaçış yoludur. Öyle ki temel ihtiyaçlarını
yalnız başına yerine getiremeyen dört
yaşındaki bir çocuğun telefon, tabletle
kurduğu yakın ilişkiden dolayı ebeveynin
bile henüz bilmediği yerlere girmesi bura-
larda gezinmesi çokça karşılaştığımız
vakalardan. Herhangi bir kısıtlama, gözet-
leme ve tembih olmaksızın çocuğun elle-
rine tutuşturulan bu aygıtların çocukta
oluşturduğu tahribat ebeveynlerce bilin-
memektedir. Bu sebeple bu konunun öne-
minin anlaşılması ve çözüm oluşturul-
ması ebeveynlerce şarttır.

Bir çocuğun günlük ihtiyacı oyun ve
yeteri kadar harekettir. Dijital ekrana
maruz bırakılan çocukların hareketleri
sınırlıdır ve bu onun fiziksel ve psikolojik
gelişimini olumsuz etkiler. Hayal gücü
zayıf olduğundan oyun kurma ve oyna-
ma becerisi azdır, kendini ifade etme
becerisi, konuşmasındaki acıcılık akran-
larına göre zayıftır. Yine sürekli ekrana
maruz bırakılmış çocuklarda;

• Beyin sağlıklı olan normal seviyede dopamine değil daha yüksek seviyelerde dopamine alıştır; bu da bağımlılığın derinleşmesine her seferinde daha çok dopamine ihtiyaç duymasına neden olur.

• Ekran bağımlılığı hafıza problemlerine neden olur.

• Organizasyon, planlama ve dürtü kontrolünü olumsuz etkiler.

• Küçük çocuklarda dil becerileri olumsuz etkilenir.

• Çocuğun dikkat süresi azalır.

• Saldırganlığı artar.

• Depresif, melankolik bir hale bürünür.

• Uyku bozuklukları ortaya çıkar.

• Sosyal kaygı oluşur.

• Beyin yorulur, düşünme ve mukayese zayıflar.

• Eğitim hayatında başarı azalır.

• Çocuğun sosyal ilişkileri zayıflar ve ekran dışındaki etkinliklere ilgisi neredeyse tamamen kaybolur.

• Özgüven eksikliği oluşur.

• Ebeveynlerle olan bağlar zayıflar.

• Yalan söyleme ve şiddet içeren davranışlar ortaya çıkabilir.

• Günlük işler ve sorumluluklar aksamaya başlar.

• Özellikle erkek çocuklarda "güçsüzlük sendromu" denilen problem gelişebilir. Bu durum çocuğun yaşından daha küçük ve daha güçsüz görünmesine neden olur ve vücut ağırları oluşur.

• Problem çözme becerileri olumsuz etkilenir.

• En önemlisi aşırı ekran çocuğun beynine direkt zarar verdiğinden, çocuk kendi potansiyelini fark edemez hale gelir.

Ekran bağımlılığının çocukta oluşturduğu tahribat yazılanların ötesindedir fakat bütün bunlar sürekli olarak bilgisayar oyunları oynayan, bir şeyler izlemek isteyen ve bunlardan uzaklaştığında mutsuz ve hırçın olan çocuklar içindir. Bununla birlikte çocukların tamamen ekrandan uzak tutulacağı anlamına da gelmemelidir. Elbette belli şartlarla çocuk, çizgi film, belgesel gibi faydalı aktivitelerle ilgilenebilir. Fakat süre ve ebeveyn gözetimi her yaşta çocuk için şarttır. Çocuk internete doğrudan erişmemeli, izleyeceği şeyler ebeveyni tarafından açılmalıdır ki bugün çizgi filmlerde bile olan yanlış içeriklere maruz kalmamasın. Son verilere göre üç yaş sonrası çocukların ekran süreleri yaş x 10 dakikadır yani altı yaşındaki bir çocuğa toplamda günlük altmış dakikayı aşmayacak şekilde süre tanınmalıdır. İlk üç yaşına kadar ise çocuk ekranlardan uzak tutulmalıdır.

Allah teâlâ dünya hayatını biz Müslümanlar için sınırlandırmıştır. İstedğimiz gibi yiyip içemez, giyinemeyiz. Canımızın istediği gibi konuşamaz ve hatta yürüyemeyiz. Her söz ve fiilimiz bir ölçü ve kural dahilindedir. Hal böyleyken her şeyiyle sınırlandırılmış olan Müslümanın sınırsız internet kullanımı şaşılacak şeydir. Ebeveynler hem kendileri hem de çocukları için interneti aile internetine çevirmeli Youtube'u kısıtlı modda kullanmalıdır. Çocuğumuzun her halimizi modellediğini de düşünürsek internet kullanımında evvela kendimize çeki düzen vererek ona doğru bir örneklik oluşturmamız gerekir.

Çocuğu korumamız gereken ikinci önemli unsurda beslenmesidir. Beslenme alışkanlığı çocuğun yaşadığı yerin kültürüyle alakalı olsada çocuk beslenme alışkanlığını evden, yani anne babadan miras alır. Evde ambalajlı ürünler dikkat edilmeden tüketiliyorsa çocukta buna alışır. Alışkanlık oluştuğunda ise ıslah çok daha zorlaşır. Yahut Türk kültüründe olduğu gibi sofrada birden fazla tüketilen hayvansal gıda, yemekten sonra tüketilen tatlılar hakimse, çocuk bunları benimseyecektir.

Beslenme alışkanlığının psikoloji üzerinde müthiş bir etkisi var demiştik. Düzensiz, ağırlıklı olarak endüstriyel beslenme çocukta dürtüsellığı ve hiperaktiviteyi artırır, vücutta halsizlik, kilo ve tembelliğe sebep olur. Ayrıca depresyon, obsesyon (takıntı), anksiyeteye (kaygıya) sebep olur.

Yazıda ekran bağımlılığı ve beslenme alışkanlığına yer verilmesinin sebebi bu iki unsurun çağımızın önemli ve sık görülen alışkanlık bozukluğu olmasıdır. Nitekim çocuğun korunması gereken şeyler elbette bunlarla sınırlı değildir. Fakat bu iki unsura dikkat ettiğimizde çocuğumuzda sorun olarak gördüğümüz çoğu şeyinde düzeltceğini söylemek mümkündür.

Günümüz çocuklarının doyumsuzluğu, sıkılganlığı, dikkatini toplayamayışı, zihin dünyasının bulanıklığı, gözlerindeki fersizlik, kulak ve gözden ekran vasıtasıyla giren ifsat ediciler ile ağızdan giren bozuk beslenme şekillerinden kaynaklanmaktadır. Bu sebeple çocuklarımızı soğuktan, olası kazalardan korumaktan daha çok kalbine, zihnine zarar veren ve çoğu ebeveynin sorgulamayı bırakıp baştan pes ettiği, ciğerparasını teslim ettiği zararlı ekranlardan ve bozuk beslenme şekillerinden koruyalım. Unutmayalım ki çocuk hastalansa iyileşir, vücudu yaralansa o yara mutlaka kapanır fakat küresel dünyanın nesillerimiz için özenle hazırladığı yanlış bir görüntü veya yanlış alışkanlıkların oluşturduğu yara belki uzun zaman sonra kapanacak belki de kapanması mümkün olmayacaktır.

Zekeriya orada Rabbine dua etti:

"Rabbim!

Bana katından

**temiz bir nesil
bahset.**

Şüphesiz sen
duayı hakkıyla işitensin"

HİCRİ TAKVİM

TEMMUZ 2022

Zilhicce 1443

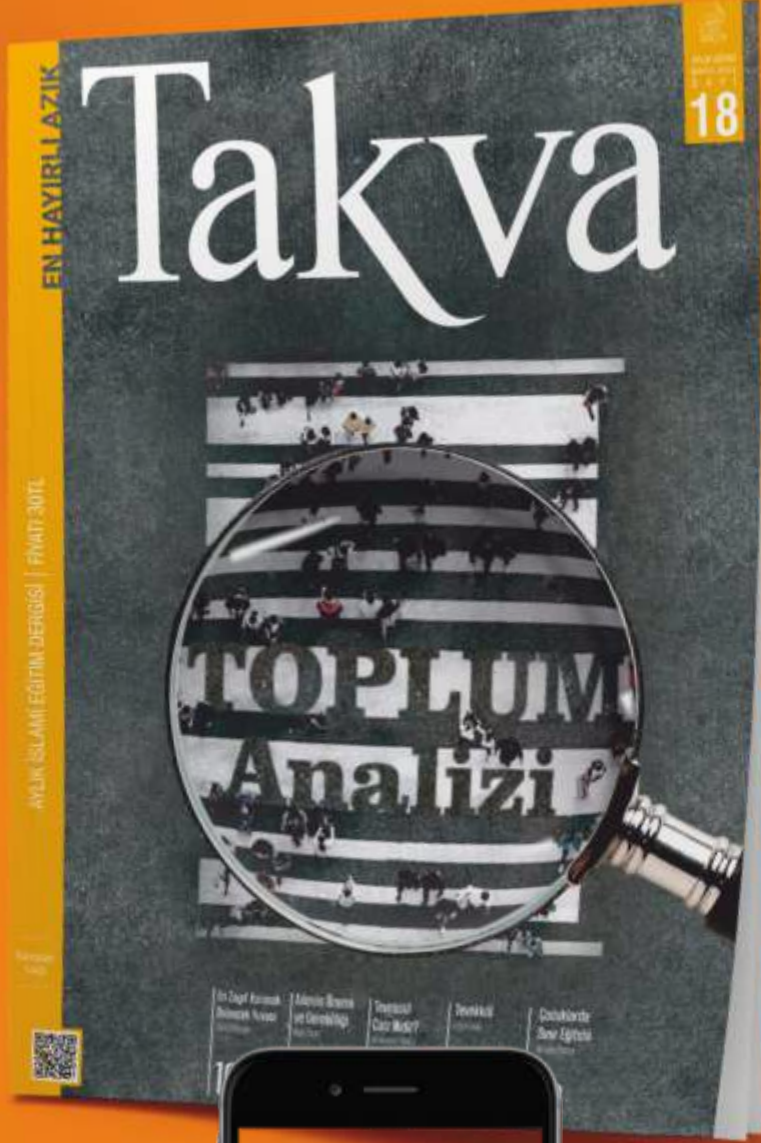
Muharrem 1443

PAZARTESİ	SALI	ÇARŞAMBA	PERŞEMBE	CUMA	CUMARTESİ	PAZAR
				1 2	2 3	3 4
4 5	5 6	6 7	7 8	8 9	9 10	10 11
11 12	12 13	13 14	14 15	15 16	16 17	17 18
18 19	19 20	20 21	21 22	22 23	23 24	24 25
26 26	26 27	27 28	28 29	29 30	30 1	31 2

*Hicri Ayların 29. Günü Gelecek Olan Ayın Hilali Gözetlenmelidir.

YILLIK
ABONELİK

330₺

Şimdi
Abone Ol

ABONELİK İLETİŞİM

✉ editor@takvadergisi.org ☎ 0552 822 74 42